

ප්‍රඥාඥාකිරියවත්වු

පොද්දල දේශනය

පුජ්‍යපාද මාන්කඩවල සුදස්සන ස්වාමීන් වහන්සේ



# ප්‍රඤ්ඤාකිරියවත්පු

## පෝද්දල දේශනය

අනුරාධපුරය ලබුනෝරුවකන්ද ආරණ්‍ය සේනාසනයේ  
කම්මට්ඨාවාරියා පූජ්‍යපාද මාන්කඩවල සුදස්සන  
ස්වාමිපාදයන් වහන්සේ විසින්

ගාල්ල, පෝද්දල, කාසිදෙනියේ විසූ පරලෝ සෑපත්

බී.ඒ. ප්‍රේමතිලක පියාණන්ට හා ජී.ඩබ්ලිව්. ලීලාවතී  
මෑණියන්ට පිං පිණිස දූ පුතුන් හා මුණුපුරු,  
මිණිපිරියන්ගේ දායකත්වයෙන් එම නිවසේ දී

2018 වෙසක් මස 21 වැනි දින

පවත්වන ලද ධර්ම දේශනාව එලෙසින්ම මෙසේ  
ග්‍රන්ථාරූඪ කොට ඇත.

පූජ්‍යපාද මාන්කඩවල සුදස්සන ස්වාමීන් වහන්සේ

පළමුවන මුද්‍රණය - 2018 ඇසල  
( පිටපත් 4000 )

## ධර්ම දානය පිණිසයි.

සංස්කරණය

දිල්ලැක්ෂි වීරරත්න

පිටපත් කිරීම

රොහාන් තිලක්ෂ සමරරත්න

සෝදුපත් බැලීම

පුජ්‍යපාද මුලටියන සුගුණ ස්වාමීපාදයන් වහන්සේ

පිටපත් ලබාගැනීමට

හෝමාගම - 011 2752352

මහනුවර - කේ. දයානන්ද මහතා - 077 7665198

මාතලේ බෝගහකොරටුව විහාරය - 071 4466838

මාතර - කේ.පී. මුණිදාස මහතා - 071 4438747 / 077 3295174

( පිටපතක මුද්‍රිත වැය රු. 25/= )

ප්‍රකාශනය

කේ.පී. මුණිදාස

33/6 , අකුරැස්ස පාර , මාතර.

මුද්‍රණය

කොලිටි ප්‍රින්ටර්ස්

17/2 පැහිරිවත්ත පාර, නුගේගොඩ.

දු.ක: 011 4 870 333

# පුඤ්ඤකිරියවත්ථු

2018 වෙසක් මස 21 වැනි දින පෝද්දල දේශනය

---

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස.

“ තීනිමානි භික්ඛවෙ පුඤ්ඤකිරියවත්ථුනි, කතමානි තීනී, දානමයං  
පුඤ්ඤකිරියවත්ථු, සීලමයං පුඤ්ඤකිරියවත්ථු, භාවනාමයං  
පුඤ්ඤකිරියවත්ථු’ති. ”

පූජනීය මහා සංඝරත්නයෙන් අවසරයි. පින්වත් සිල්  
මැණිවරු ප්‍රමුඛ ශ්‍රද්ධා බුද්ධි සම්පන්න කාරුණික පින්වතුනි ..,

මේ පින්වත් සියලුම දෙනා අද දවසේ දී මේ සුදානම් වුනේ,  
සුදානම් කලේ බොහෝම වටිනා සත්පුරුෂ ක්‍රියාවක්. ඒ තමයි  
අපේ පින්වත් නන්දසිරි මහත්මාගේ ඒ මිය-පරලොව ගිය ඥාතීන්ට,  
දෙමව්පියන්ට පිං අනුමෝදන් කරන්ට ඕන කියන කුසල නිමිත්ත  
මුල් කාරණාව කරගෙන. ඒ විතරක් නෙමෙයි, මේ පින්වත් සියලුම  
දෙනාට සද්ධර්මය බිඳක් ශ්‍රවණය කරවන්නත් ඒක අවස්ථාව  
කරගත්තා. ඒ වගේම හැමදෙනාටම ජීවිතය යහපත් කරගන්න,  
සසරගත ස්වභාවය යහපත් කරගන්න පුළුවන් කුසලයක් පුරණය  
කරගන්න හේතුවක් කරගත්තා.

පින්වතුනි, මේ ටික විස්තර කරන්න ඉස්සර වෙලා මම පුංචි  
කතාවකුත් කියන්නම්. අතීතයේදී සත්පුරුෂයෝ, නුවණැත්තෝ  
කුසල කර්මයන් කරන්න මොන තරම් අප්‍රමාදී වුනාද කියලා.

“ යං කිංචාරම්මණං කත්වා, දජ්ජා දානං අමච්චරි ”

නොමසුරු පුද්ගලයා, සත්පුරුෂ පුද්ගලයා කුමන හෝ නිමිත්තක් නිමිති කරගෙන නිතරම කුසල ධර්ම කරනවලු. කුසල ධර්ම සිද්ධකරගන්න උත්සාහවත් වෙනවලු. ඉතින් ඒකට ඒ කුසල ධර්ම සිද්ධකරගන්න තියෙන උවමනාවට නුවණැති පුද්ගලයන් කුමක් හෝ නිමිති කරගන්නවා. අවාහ-විවාහ මංගල්‍යක් වෙන්නට පුළුවන්, උපන්දිනයක් වෙන්නට පුළුවන්, ඥාතිවරයෙක්ගේ කලුරිය කල අවස්ථාවක්, දිනයක් වෙන්නට පුළුවන්, දරුවෙක් විභාගයක් ලියන අවස්ථාවක් වෙන්නට පුළුවන් ඒ කුමන හෝ අවස්ථාවක් මුල් කාරණාව කරගෙන කුසල ධර්ම සිද්ධකරගන්නවා. ඉතින් ඒකට කදිම නිදසුනක් බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩඉන්න කාලෙදි සිද්ධවෙලා තියෙනවා.

ඒ තමයි පින්වතුනි, අනේපිඬු සිටාණන්ට හිටියා පුංචි මිනිබිරියක්. මේ මිනිබිරිය ගෙදර සෙල්ලම් කර කර ඉන්න ගමන් කුස්සිය පැත්තට පොඩ්ඩක් ගියා. යනකොට, කුස්සියේ වැඩකරන කුස්සි අම්මා පිටිවලින් කෑමක් හද හදා ඉන්නවා. ඉතින් මේ පුංචි දරුවා එබ්ගෙන ඉන්නකොට ආදරේ හිනිලා, ඒ පිටි ගුලියක් අතට අරගෙන පුංචි බෝනික්කෙක් හදල දුන්නා පිටි වලින්. ඉතින් මේ පුංචි දැරිය බොහෝම ආසාවෙන් මේ මගේ දුව, මේ මගේ දුව කියලා දුව යන සංඥාව ඇති කරගෙන, “ පිටිටිදිනිකාව ” කියලා පිටි වලින් හදපු දියණිය අරගෙන බොහොම හුරතල් කර කර හිටියා. ඊට පස්සේ කොට්ටයක් අරගෙන කකුල් දෙක උඩින් කොට්ටෙ තියලා අර පිටි බෝනික්කවත් ඒකෙ තියලා උකුලෙ තියාගෙන නලව නලව හිටියා. ඉතින් කිසියම් අතපසුවීමකින් මේ පිටි බෝනික්කව බිමට වැටිලා කැඩුනා. ඉතින් මේ කුඩා දරුවා අඬන්න ගත්තා හයිසෙන්ම අනේ මගේ දුව මැරුණා, දුව මැරුණා කියලා. ගෙදර කිසිම කෙනෙකුට මේ දරුවගේ ඇඬීම නතර කරගන්න පුළුවන් වුනේ නැහැ. ඒ පාර අනේපිඬු සිටුතුමා දරුවාව

ඔබොක්කුවට අරගෙන කියනවා, “පුතේ, හොඳයි, ඔයාගේ මැරුණු පිට්ටිදිනිකාවට පිං පිණිස අපි ලොකු දානයක් දෙමු. එයාට පිං අනුමෝදන් කරන්න දානයක් දෙමු. අපි දෙන්නම ගිහිල්ල බුදුරජාණන් වහන්සේට ආරාධනා කරමු, අපේ මේ මැරුණු පිට්ටිදිනිකාවට පිං පිණිස දානෙකට වඩින්න කියලා.” කියලා අනේපිඩු සිටුතුමා මේ දරු පැටියත් එක්ක ජේතවනාරාමයට ගිහිල්ල භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කියනවා “ස්වාමීනි මේ කුඩා මගේ මිනිබිරි සෙල්ලම් කර කර ඉන්නකොට මේ පිට්ටිදිනිකාව හදිසියේ මැරුණා, කැඩුණා. ඉතින් එයාට පිං පිණිස හෙට දවසෙදි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ මහා සංඝරත්නය මගේ ගෙදර දානෙට වඩින්න කියුවා.” බුදුරජාණන් වහන්සේත් ඉවසුවා. ඉවසල, ඔන්න භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේපිඩු සිටුතුමාගේ ගෙදර දානෙට වැඩිය. දානෙට වැඩිලා පිං අනුමෝදන් කරලා ගියා. දෙවෙනි දවසෙත් ආරාධනා කළා. මේ වගේ පිට්ටිදිනිකාවට පිං පිණිස මාසයක්ම අනේපිඩු සිටුතුමාගේ ගෙදර දන් දුන්නා.

ඊටපස්සේ කොසොල් රජතුමා ඇහුවා “දැන් මාසයක් පුරාවට හික්ෂුන් වහන්සේලා රජමාලිගාවට පිණිඩපාතේ වැඩියෙනෑ, මොකද ඒ..?” ආරංචි වුනා අනේපිඩු සිටුතුමාගේ මිනිබිරියගේ පිට්ටි බෝනික්කට පිං අනුමෝදන් කරන්න, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාසයක්ම අනේපිඩු සිටුතුමාගේ ගෙදර දානෙට ගිහින්. කොසොල් රජපුරුවොත් කියුවා “ඒ අනේපිඩු සිටුතුමාගේ මියගිය පිට්ටිදිනිකාවට පිං පිණිස මමත් මාසයක් දානේ දෙන්න ඕන” කියලා. කොසොල් රජපුරුවොත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ මහා සංඝරත්නයට මාසයක් දන් දුන්නා.

ඊටපස්සේ ගම්වාසී, නගරවාසී මහජනතාව, “මාස දෙකක් තිස්සේ ස්වාමීන් වහන්සේලා අපේ නිවෙස් වලට දානෙට ආවේ නැහැ. පිණිඩපාතෙට ආවේ නැහැ. මොකක් ද හේතුව..?” ආරංචි වුනා මේ පිට්ටිදිනිකාවට පිං පිණිස අනේපිඩු සිටුතුමා මාසයක්

දන් දීල, කොසොල් රජතුමා මාසයක් දන් දීල කියලා. ගම්වැසියෝ, පළාත්වාසීන්, නගරවාසීන් ඔක්කොම එකට එකතු කරලා, මහ දන් වැටක් ලැස්ති කරලා “ඒ පිට්ටිදිතිකාවට පිං පිණිස අපිත් දන් දෙන්න ඕන කියලා” පළාත්වාසීන්, නගරවාසීන් එකතු වෙලා මාසයක්ම දන් දුන්නා.

පිටි බෝතික්කා කැඩුණු එක අරමුණු කරගෙන තුන් මාසයක් පුරාවට බුදුපාමොක් මහාසංඝරත්නය උදෙසා මහා දන් වැටක්ම පැවතුනා කියල ධර්මයේ සඳහන් වෙනවා.

පින්වතුන්ට හිතෙනවද...? එදා හිටපු ඇත්තන්ට සවිඥානික, අවිඥානික වස්තු හඳුනාගන්න බැරිකමක් තිබුනා කියලා. නැහැ පින්වතුනි. අපිටත් වඩා හොඳට සවිඥානික, අවිඥානික වස්තු හඳුනාගැනීමේ හැකියාව ඒ ඇත්තන්ට තිබුනා. නමුත් ඒ ගොල්ලෝ දැනගෙන හිටියා, දන්නවා කුමන හෝ අරමුණක් අරමුණු කරගෙන දානාදී කුසල කර්මයක් කලොත් ඒ කුසලය කවදාවත් හිස් වෙන්නේ නැහැ කියලා. ඒ කුසලය කවදාවත් අපව අත්හැරලා යන්නේ නැහැ කියලා. ඒ කුසලය අපි හැමදෙනාටම බොහෝ කාලයක් හිත පිණිස, සුව පිණිස පවතිනවා කියලා ඒ අය දැනගෙන හිටියා. ඉතින් ඒ නිසා තමයි ඒ ඇත්තෝ ඒ වගේ අරමුණක් මුල් කරගෙන පින්කමක් සිද්ධ කලේ.

ඉතින් මෙතනදිත් අපේ නන්දසිරි මහත්තයා එතුමාගේ දෙමව්පියෝ නෑ පරම්පරාවේ, වර්ග පරම්පරාගත ඥාතීන් අරමුණු කරගෙන මේ කුසල ධර්ම සිද්ධ කරන්න ගත්තාම ඒකෙන් බොහෝ දෙනෙක් කුසල් සිද්ධකර ගන්නවා. බොහෝදෙනෙකුට දෙලොව යහපත පිණිස පවතින වටිනා කුසල ධර්ම රාශියක් රැස්වෙනවා කියලා දන්නකම හින්දා මීට සහ-සම්බන්ධ වන පින්වතුනුත් කුසල් සිද්ධකරගන්න ඕන කියන අවස්ථාව උදාකරගන්න නිසා සද්ධර්මයේ ආලෝකය ජීවිතවලට විකක් හෝ



ලැබෙනකම නිසා මෙන් මේ අරමුණ කුසල කරම සිද්ධකරගන්නා නිමිත්තක් වශයෙන් තැබුවා.

පින්වතුනි, බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ ලෝකයට පිං කිරීම සඳහා කරුණු තුනක්, නැත්නම් නිමිති තුනක් පෙන්වලා තියෙනවා. එකක් තමයි දානමය පුණ්‍යකිරියවස්තු. මේ වගේ දන් දීම කුමක් නිසා ද ..? පින්වතුනි, මේ දානාදී කුසල ධර්ම ගත්තහම, මේ දානාදී කුසල ධර්ම තමයි හැම කුසලයකටම වඩා මුල් වෙන පළවෙනි ශ්‍රේෂ්ඨ කුසලය. ඒ කියන්නේ ආනිසංස පැත්තෙන් නෙමෙයි, මුල් වෙන ධර්මයෝ. කෙනෙකුගේ සිතේ තද ලෝභ ස්වභාවයක්, මසුරු ස්වභාවයක්, මසුරුමලෙන් පිරිලා තිබුනොත් පින්වතුනි, අවශේෂ කුසල ධර්මයන්ට හින් නැමෙන්නේ නෑ. යම් පමණක හෝ නිර්ලෝභී මනසක් හැදුනොත් තිබුනොත් එබඳු මනසම අනිත් කුසල ධර්මයන්ටත් යොමු වෙනවා.

ඒ නිසයි දස පාරමිතා ගත්තහම දස පාරමිතා අතර මුලටම තියෙන්නේ මොකක් ද ..? දාන පාරමිතාව. ඒ වගේම මේ ත්‍රිවිධ පුඤ්ඤකිරියවත්ථු ගත්තහම දානමය පුඤ්ඤකිරියවස්තු. දසරාජ ධර්ම ගත්තහම මුලටම තියෙන්නේ; දානය. සතර සංග්‍රහ වස්තු ගත්තහම දානය, ප්‍රියවචනය, සමානාත්මතාවය, අර්ථවරියාව. ඇයි මේ මුලට දානය පෙන්වන්නේ දන් දීමෙන් ලෝකයේ කෙනෙකුගේ මනසේ තියෙන ඉතාමත් රළු තද මසුරුකම අඩුවෙනවා. ඒ මසුරුකම අඩු කලහම, අඩු වුනහම අවශේෂ ගුණ ධර්ම පුරුණ එක ඒ මනසට එතරම් අපහසු නැහැ. ඉතින් ඒ නිසා ඉස්සෙල්ලාම බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්වුවා මේ වගේ දානාදී කුසල ධර්ම සිද්ධ කරන එක.

මේ වගේ දානාදී කුසල ධර්ම තුලින් පින්වතුනි, විශේෂයෙන්ම අපිට ලැබෙන ආනිශංස පක්ෂයකුත් තියෙනවා. ඒ තමයි;

## “ දිගාවා යසවා හොකි, යත්ථ යත්ථුපපජ්ජති ”

යම් යම් තැනක උපදිනවා නම් දීර්ඝායුෂ ඒ වගේම යසසෙන් යුක්තයි. මහත් වූ භව-භෝග සම්පත් ඇති භව-භෝගයන්ගෙන් ආස්වා වෙච්ච රාජ රාජ මහාමාත්‍ය ආදී කුලයන් වල උපදිනවා.

එතකොට මෙතනදී තව කරුණක් මතක් කරන්නට ඕන, සමහර පින්වතුන් කියනවා, නැත්නම් සමහර දේශනාවන් තියෙනවා කුසල ධර්ම වලටත් සසර දික් වෙනවා, අකුසල ධර්ම වලටත් සසර දික්වෙනවා. ඒ නිසා පිං කරන්න එපා කියලා. ඇත්තටම පින්වතුනි, කුසල ධර්මයන්ගෙනුත් සසර දික් කරනවා නම් බුදුරජාණන් වහන්සේ කල් ඇතුවම දේශනා කරන්නේ පිං කරන්න එපා කියලා. නමුත් හොඳට මතක තියාගන්න, කුසල ධර්මයන්ට නෙමෙයි පින්වතුනි, සසර දික්වෙන්නේ, නුවණ නැතිකමට. නුවණක් තියෙන කෙනාට පින්වතුනි, කුසල ධර්ම තියා අකුසල ධර්මවත් සසර දික් කරන්නේ නැහැ. අකුසල ධර්මයන් උපන්නත් ඒ අකුසල විතර්කය දුරුවන විදියට කටයුතු කරලා, අකුසලයෙන් මිදිලා, නිවන් දකිනවා.

ඒ නිසා නුවණක් නැති කෙනාට නුවණ නැතිකම හේතු වෙනවා පින්වතුනි, කුසලයයි අකුසලයයි දෙකම සසර දික්කරන්න. එතකොට සසර දික් කලේ කුසලයවත් අකුසලයවත් නෙමේ, නුවණ ඇති-නැති බව මතයි. නුවණ නැති නම් එයාට සසර දිගයි. නුවණ තියෙනවා නම් කුසලයත් අකුසලයත් කියන දෙකම එයාට සසර කෙටි කරගන්න උපකාර වෙනවා.

ඉතින් මෙතැනදී කුසලය කියන එක පින්වතුනි, මනුෂ්‍ය ආත්ම භාවයක් ලබන්නට, දේව ආත්ම භාවයක් ලබන්නට, ලැබුවා වූ ජීවිත සැපවත් කරන්නට හේතු වෙනවා. හොඳයි මට කියන්න, අපිට නිවන් දකින්න පුළුවන් ද මනුෂ්‍යයෙක් නොවී ..? දෙවියෙක්

නොවී ..? ලෝකෝත්තර මාර්ගයකින් මනුෂ්‍යයෝ උපදින්නේ නැහැ. දෙවියෝ උපදින්නේ නැහැ. ඒක නිවනට මගක්. නමුත් නිවන් දකින්න පලවෙනි භූමිය සකස් කරලා දෙන්නේ, මනුෂ්‍ය ආත්ම භාවයක් හදලා දෙන්නේ, දේව ආත්ම භාවයක් හදලා දෙන්නේ, ඒ ලබ්‍ය මනුෂ්‍ය ජීවිතය දුක් සහගත නොවන වටපිටාවක් හදලා දෙන්නේ; මේ වගේ දානාදී කුසල ධර්මයකින්.

හොඳයි, මනුෂ්‍යයෙක් වුනා, එදා-වෙලවත් ඕගොල්ලන්ට කන්න නැ. අනුන්ගේ කුලී-වැඩ කරන්න යන්න වෙන තත්වයකට පත් වුනොත් ඕගොල්ලන්ට බණක්-භාවනාවක් කරගන්නවත් ඉඩ තියෙයි ද...? නමුත් හොඳට හව-හෝග සම්පත් ඇතුව බුද්ධෝත්පාද කාලයක ඉපදුනොත් ඒ සම්පත්තිය උදව් කරගෙන තමන්ට සසර දුකින් එතෙර වෙන්න බැරි වෙයි ද...? පුළුවනි. එතකොට කිසිවෙලාවක දානාදී කුසල ධර්මයන් නිවනට බාධාවක් කියලා හිතන්න එපා. සසර දිවි ඇතිතාක්ම සැනසිල්ල පිණිසත් නිවනට උපකාරී පිණිසත් මේ දානය පවතිනවා. ඒ විතරක් නෙමෙයි, නිවන් දකින්න භාවනා කරන කොට, සමථ කමටහන් හතළිහක් පෙන්වනවා. ඒකෙදි වාගානුස්සති භාවනාව කියල කොටසක් තියෙනවා. ඒ වාගානුස්සති භාවනාවට මුල් වෙන්නේ මොකක් ද...? මේ වගේ දානාදී කුසල ධර්ම සිද්ධ කලාම ඒ කුසල ධර්ම නැවත නැවත මෙනෙහි කරන කොට සිතේ නිවරණ ධර්ම අඩු වෙනවා. සිත පිරිසිදු වෙනවා. ඒකම උදව් කරගෙන විදර්ශනා කරන්න පුළුවනි. ඉතින් කවදාවත් මේ වගේ කුසලයක් නිවනට පටහැනි පිණිස, නිවනට බාධා පිණිස, සැනසිල්ලට බාධා පිණිස පවතින්නේ නැහැ. සසර දික්වීම පිණිස පවතින්නේ නැහැ. ඒ නිසා දානාදී කුසල ධර්ම සිද්ධ කරන්නට ඕන. එහෙම දානාදිය සිද්ධ කලොත් නිවන් දකින්න පුළුවන් වටපිටාවක් ලබාදෙන මනුෂ්‍ය ආත්ම භාවයක්, දේව ආත්ම භාවයක් ලැබෙනවා. ලැබුවාම ලබ්‍ය ජීවිතය දුකක් නැතුව ගතකරන්න පුළුවන්; යාන-වාහන, ඉඩ-කඩම්, මිල-මුදල් ආදී මහා ධනස්කන්ධයකින් යුක්තව සියලු උප හෝග,

පරිභෝගයන්ගෙන් යුක්ත වූ ආස්වාස වූ ජීවිතයක් ලැබෙනවා. ඉතින් ඒක ඒ විපාකය ලැබීම නෙමෙයි නරක, ඒ එක්කම තව ඉදිරියට තියෙන ධර්මතාත් පුර්ණය නොකලාමයි අඩුව තියෙන්නේ.

ඔන්න දැන් දානාදී පින්කමක් සිද්ධ කිරීම නිසා හව-හෝග සම්පත් ලැබුණු වටිනා ජීවිතයක් හම්බ වෙනවා. ඒ නිසා හව-හෝග සම්පතීන්ගෙන් ආස්වාස වෙච්ච වටිනා මනුෂ්‍ය ආත්ම භාවයක්, දේව ආත්ම භාවයක් ලැබෙන නිවනට උපකාරී වූ ප්‍රථම භූමිභාග භූමිය, වටපිටාව ලැබෙන නිසා බුදුරජාණන් වහන්සේ පළවෙනි පුඤ්ඤකිරියවස්තුව දේශනා කළා; දානමය පුඤ්ඤකිරියවත්ථු; දන් දෙන්නෙයි කියලා.

දෙවනුවට දේශනා කළා; සීලමය පුඤ්ඤකිරියවත්ථු. හොඳයි, ඇයි සීලය ඔතේ ..? මේ එකිනෙකට එක එක ධර්මයන්ගේ තියෙන ආනිසංග වෙනස්. දන් දීම නිසා මනුෂ්‍ය ආත්මභාවයක් ලැබුනා. ඒ ලබපු ජීවිතය දුක් නැතිව ගෙවන්න පුළුවන් හව-හෝග සම්පතක්, යාන-වාහන, ඉඩ-කඩම්, මිල-මුදල්, දුවා-දරුවෝ ලැබුනා. හොඳයි, ඔබ සිල් රැකලා නැත්නම්, ඔබ සත්ව ඝාතනය කළා නම්, හොඳට දානාදී පින්කම් කරනවා, හැබැයි සිල් රැකලා නැහැ. ප්‍රාණඝාතය කරනවා නම් හව-හෝග සම්පත් බොහෝ ඇතුළු ඔබ උපදිව්. හැබැයි ඒ දානයෙන් ලැබුණු ආනිසංගය පරිභෝජනය කරන්න තරම් ඔබට ආයුෂ්‍යක් ඉතිරි වෙන්නේ නැති වෙව්. ඔබ අකාලයේ මිය-පරලොව යයි. ඇයි ඒ ..? ප්‍රාණඝාත කල ඒකෙ අකුසලය.

හොඳයි, ඔබ භොරකම් කලොත් අකාලයේ ඔබට ලැබුණු වස්තුව අකමැත්තෙන් රජුන් හෝ ගනියි, භොරුන් හෝ ගනියි, ගින්නෙන් හෝ පිච්චෙයි, ජලයෙන් හෝ විනාශ වෙව්. තමන් අකමැති දැසි-දස් කම්කරුවෝ හෝ ගනියි. ඕගොල්ලෝ අහල ඇති වර්තමානයේ වුනත් බලෙන් ඔය නඩු කියලා අනුන්ගේ සම්පත්ති උරුම වෙනවා, තමන්ට ඔප්පු කරගන්නවත් බැරි වෙනවා.

අනුන්සතු වෙනවා නේද...? ඇයි ඒ...? දානාදී පින්කම් කරලා මහා ධනය ලැබෙනවා, නමුත් තමන් සිල් රැකලා නෑ. අනුන්ගෙ දේ භොරකම් කරලා, ඉතින් තියෙන්නේ තමන්ට ලැබුණු දේ තමන්ට අහිමි වෙනවා. එතකොට භොරකම් කලොත් වෙන්තේ මේ වගේ දානාදී කුසල ධර්මයකට, බොහෝ වටිනා වස්තුව ලැබෙයි. හැබැයි ලැබුණු වස්තුව ගින්නෙන් හෝ සොරුන්ගෙන්-සතුරන්ගෙන් විනාශ වෙන්නට පුළුවන්. රාජසන්නක හෝ කරන්න පුළුවන්.

හොඳයි, ඔබ කාමයෙහි වරදවා හැසිරිලා තිබුණොත් මහත් ධන-ධාන්‍යයන්ගෙන් ආස්වාදවේදී ජීවිතයක් ඔබට ලැබෙයි. සමහර විටෙක ස්ත්‍රීභාවයටත්, පුරුෂභාවයටත් නැති ඔබ නපුංසක ගණයේ ජීවිතය හිස් වෙච්ච, විපල් වෙච්ච ජීවිතයක්, ආත්මභාවයක් ලැබෙයි. ඒත් අර සම්පත්තියෙන් වැඩක් තියෙයි ද...? වැඩක් නැහැ.

ඒ එක්කම, හොඳයි, ඔබ බොරු කියල තියෙනවා නම් ඔබට මහා ධනයක් ලැබෙයි. ඒත් ඔබේ වචනය ඇඳහිය යුතු, පිළිගැනිය යුතු කොට හඟින නැහැ කවුරුවත්. ඔබේ වචනයට දරුවෝ කීකරු නැහැ. ස්වාමිපුරුෂයා, බිරිඳ කීකරු නැහැ. දැයි-දස් කම්කරුවෝ කීකරු නැහැ. යම්කිසි වෙලාවක දී නීතියක් හමුවට ගියත් කවදාවත් ඇත්ත වුනත් ඔබේ ඇත්ත ඔබට ඔප්පු කරගන්න බෑ. ඔබ ඇත්තයි, ඔබ කියන්නේ සත්‍යයි, නමුත් මුසාවාදා කියන අකුසලය තමයි, සත්‍යය ඔප්පු කරගන්න බැරි වෙනවා. ඕනෑතරම් ඇත්ත ඔප්පු කරගන්න බැරුව වැරදිකාරයෝ වෙච්ච අය ඕගොල්ලෝ දැකල ඇති නේද...? ඉතින් ඔබ සිල් නොරැක්කොත්, දන් දුන්නහම හව-හෝග සම්පත් ලැබෙයි. නමුත් ඔබ සිල් රැක්කේ නැත්නම්, දැයි-දස් කම්කරුවෝ, දුවා-දරුවෝ, ඥාති-හිතෙහිත් ඔබේ වචනට අවනත නැහැ. ඔබේ වචනට කීකරු නැහැ. ඔබේ වචනට කීකරු වියයුතුයි, භය වියයුතුයි, පිළිගත යුතුයි කියන හැඟීමක් ඒ අයට එන්නෙ නැහැ. ඒ ඇයි...? ඒ අයගේ දෝෂයක් නිසා නෙමෙයි, සසර ඔබේම හුරුකල ගතිය නිසයි.

ඉතින් ඔබ දන් දෙන ගමන් සිලුන් රකිනවා නම්, ඒ වගේම ඔබ රහමෙර පානය කරනවා නම් හව-හෝග සම්පත් ඇතුළු මහා ධනවතෙක්, ධනයකට හිමිකාරයෙක් වී උපදියි. හැබැයි ඔබ මන්දබුද්ධිකයි. කෙලතොළයි. කෙලතොළයි කියන්නේ කටේ කෙල ටිකවත් රඳවගන්න බැරිව කෙල බේරී බේරී ඉන්න, මොලේ අඩු, මන්ද බුද්ධික ඇත්තෝ දැකල තියෙනවා නේද ..? මේ ප්‍රකෘති සිහිය හොඳ නැහැ, ප්‍රකෘති සිහිය එපා කියන හින්දනේ ඒ සිහි නැතිකමට කැමැති වෙන්නේ. ඉතින් රහමෙර පානය කලාම මොකද වෙන්නේ ..? මන්ද බුද්ධික වෙලා උපදියි.

දැන් බලන්න, දානාදී කුසල කර්ම කලාම ඒකෙ ආනිසංශ පක්ෂය, විපාක පක්ෂය; මනුෂ්‍ය ජීවිතයක් ලැබුණා. බොහෝ වටිනා හව-හෝග සම්පත් ලැබුණා. නමුත් සීලයේ ආනිසංශ වෙනස්. එතකොට සිල් රැක්කේ නැත්නම් අකාලයේ මැරෙන්න පුළුවන්, රජ-සැප සතුරන්ගෙන් වස්තුව විනාශ වෙන්න පුළුවන්. ඒ වගේම විපරිත ආත්මභාවයක් හෝ ලැබෙන්න පුළුවන්. තමන්ගේ වචනයේ නිස්සාර බව තියෙන්න පුළුවන්. ඒ වගේම මන්ද බුද්ධික බව තියෙන්න පුළුවන්.

නමුත් ඔබ දන් දෙන ගමන් සිල් රැක්කොත්, සිල් රකිනවා නම් ඒ සීලය හේතුවෙන් ඔබ ගොඩාක් දීර්ඝායුෂ්ක, ඒ වගේම නිරෝගී, බොහෝම පැහැපත්, ප්‍රභා සම්පන්න පුද්ගලයෙක් වෙනවා. ඒ වගේම ඔබ අකමැත්තෙන් කවදාවත් ඔබේ ධනය කිසිකෙනෙකුට ගන්න බැහැ. කිසිදෙකින් විනාශ වෙන්නේ නැහැ. විනාශ කරන්න බැහැ. මොකද ..? සසර ඔබ අනුන්ගේ දෙයක් හොර හිතින් අරගෙන නැහැ. ඒ හින්දා ඔබට ලැබුණු දේත් කාටවත් හොර හිතින් ගන්න බැහැ. ඔබ අකමැත්තෙන් ඔබෙන් අයින් කරන්න බැහැ. රජයකටවත් ගන්න බැහැ. කිසිකෙනෙකුගේ ගන්න හිත් නැමෙන්නේ නැහැ. ඒ වගේම බොහෝම පෞර්ශත්වයකින් යුක්ත ආත්මභාවයක් ලැබෙනවා.

ඒ වගේම ඔබේ වචනය, වචනයක් කියූ පමණින්, ඔබ සැර කරන්නේ නැහැ, එක වචනයයි කියන්නේ ඒ වචනය අභිභවන්න ඔබේ දරුවන්ටවත් බැහැ. ස්වාමිපුරුෂයාටවත් බැහැ. සමහරවිට බිරින්දෑටවත් බැහැ. දැසි-දස් කම්කරුවන්ටවත් බැහැ. එහෙමත් නැත්නම් රටේ ලෝකේ ගම්මුලාදැනි කෙනෙකුටවත් බැහැ. ඔබ යමක් ද කියන්නේ, නීතිය හමුවට ගියත් ඒ වචනය ඒ විදියටම පිළිගන්නවා. මොකද...? ඔබ සසර සිල් රැකල තියෙනවා. මුසාවාදා ශික්ෂාපදය රැකලා තියෙනවා. ඒ වගේම ඔබ උපදින හැම ජීවිතයකම ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාව ඇතිව, තැනට සුදුසු නුවණින් යුක්තව කටයුතු කරන්න පුළුවන් ඥාණ ශක්තියක් හුරුකරලා තියෙනවා; රහමෙර පානය කරලා නැත්නම්. ඒ නිසා සිල් රැක්කහම අන්න ඒ දානෙන් ලැබූ ආනිසංග ටික වඩාත් හොඳට පරිභෝජනය කරන්න පුළුවන්.

හොඳයි, කෙනෙක් දානාදී කුසල ධර්ම සිද්ධ කිරීම නිසා බොහෝම වටිනා හව-හෝග සම්පත් ඇති ආත්මභාවයක් ලැබුනා. ඒ වගේම බොහෝකල් ජීවත් වෙනවා. එයාගේ ධනය කාටවත් ගන්න බැහැ. නිරෝගී පුද්ගලයෙක්. ඒ වචනය කවුරුවත් ඉක්මවන්නේ නැහැ. එයාටත් බොහොම තීක්ෂණව තමන්ගේ කටයුතු කාරණා කරගැනීමේ නුවණක් තියෙයි.

නමුත් ඔබ දානමය පුඤ්ඤකිරියවත්ථු කියන ටික හුරු පුරුදු කරලා නැත්නම් මේ භාවනාමය පුඤ්ඤකිරියවත්ථු කියන ටික හුරු පුරුදු කරලා නැත්නම් භාවනාමය කියලා කියන කොට භාවනාව කොටස් දෙකක් තියෙනවා. චිත්ත භාවනා, පඤ්ඤා භාවනා කියලා. තව පැත්තකින් සිහි-නුවණ වැඩෙන හැටි. මේ නුවණ වැඩෙන ධර්මතාවය ඔබ හුරුකරලා නැත්නම් ඒ ඔබට ලැබුණු හව-හෝග සම්පත්තියේ ඔබ ඇලෙනවා. ඔබට ලැබුණු නිරෝගී ආත්මභාවය තුල ඔබ ඇලෙනවා. ඇලිලා, ප්‍රමාද වෙලා ඔබ උසස් කොට හිතනවා. අනිත් අය පහත් කොට හිතනවා. ඒ හේතුවෙන් බොහෝ

අකුසල ධර්ම සිද්ධ කරලා, ඔබ ඒ සම්පත්තිය විපත්තියකට හරවගෙන බොහෝ ආත්ම සියගණන් පැහෙන අපායට යන්නට පුළුවනි. බොහෝම අපහසුවෙන් දන් දීල, බොහෝම අපහසුවෙන් ශ්‍රද්ධාවෙන් සිල් රැකලා ලැබුණු ප්‍රතිඵලය; බොහෝම වටිනා හව-හෝග සම්පත් ඇති ආත්මභාවය ඒවාට අයිතිව උපන්න බොහෝම ප්‍රභා සම්පන්න ජීවිතය. නමුත් මෙවැනි දෙයක් පරිහරණය කරන කොට, ඒ තුල දොස් දක්නා නුවණක්, ඒකෙන් නික්මීමේ නුවණක්, සසර නිසරු ස්වභාවය, විමුක්තියේ ආනිසංග ඔබ ඉගෙනගෙන නැතිනම්, ඔබ හුරුකරලා නැත්නම් භාවනාමය නුවණක්; එදාට එන්නෙත් නෑ.

ඕගොල්ලෝ දැකල ඇති හව-හෝග සම්පත් ලැබිලත් ඒවායේ තදින් ඇලිල, බැදිලා , මාන්නෙන් ඉන්න ජීවිත දැකල ඇති. තමන්ගේ දේහය නිසා, ශරීරය නිසා, නිරෝගී සම්පත්තිය නිසා ඒවා තුල මත්වෙලා මාන්නෙන් ඉන්න අය දැකල ඇති. ඇයි ඒ..? ඒ අය දානාදී කුසල ධර්ම කරල තියෙයි. සීලාදී ගුණ ධර්මත් යම් මට්ටමකින් පුරුදු කරල තියෙයි. භාවනාමය කුසල ධර්මයක් හුරු කරලා, පුරුදු කරලා නැති නිසා අර සම්පත්තීන්හි ඇලෙන මනස ගලවගන්න දන්නේ නැහැ. ඒගොල්ලෝ හරවගන්නවා; කොහොමද..?

“ ජොති තම පරායනො”

මේ ලෝකයේ පුද්ගලයෝ හතර දෙනෙක් බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්නලා තියෙනවා.

“ තමො තම පරායනො ”

“ තමො ජොති පරායනො ”

“ ජොති තම පරායනො ”

“ ජොති ජොති පරායනො ”



“තමෝ තම පරායනෝ” කියලා කියන්නේ අඳුරේ ඉඳලා අඳුරටම යන පුද්ගලයින් ඉන්නවා. පෙර ජීවිතවල දානාදී කුසල ධර්ම සිද්ධ නොකළ නිසා, සීලාදී ගුණ-ධර්ම පුරුදු-පුහුණු නොකළ නිසා, භාවනාදී ගුණ-ධර්ම පුරුදු-පුහුණු නොකළ නිසා යාන්තම් දුබල කුසල නිමිති මාත්‍රයක එල්ලීගෙන මනුස්සයෙක් වෙනවා. ඒ උපන්නත් අන්තිම නිව පහත් කුලයක, එදා-වෙලවත් කන්න පුළුවන් වටපිටාවක් නැති ඉතාමත් දිළිඳු පවුලක ඉපදිලා, ඒ වගේම අංගවිකල වෙච්ච, දුර්වර්ණ වෙච්ච දේහයකට උරුමකම් කියමින්, කෙළතොඵ, ජඩ, මුවහත් නැති මට්ටමේ ජීවිතයක් ලබාගන්නවා. ඔන්න පෙර අඳුර.

දැනුත් ඒ නිර්ධනකම නිසාම, ඒ අවලස්සනකම නිසාම, ඒ නුවණ නැතිකම නිසාම හොඳ තැනකට එන්න බැහැ. හොඳ කෙනෙක් ඇසුරු වෙන්නේ නැහැ. ලඟට ගන්නේ නැහැ. ඒ නිසා එයාට උරුම වෙනවා; එක්කෝ අරක්කු පෙරන්න, එක්කෝ මාළු අල්ලන්න, එක්කෝ අනුන්ගේ දේ හොරකම් කරන්න. අනේ එයා ආපහු යන්නෙත් දුගතියකට. එයාට කියනවා; අඳුරෙන් අඳුරට යන පුද්ගලයෙක් ඉන්නවා කියලා. “තමෝ තම පරායනෝ.”

“තමෝ ජොති පරායනෝ” ඔය අතර තව පුද්ගලයෙක් ඉන්නවා, ඔය වගේ පෙර දානාදී කුසල ධර්ම නොකළ නිසා, සීලාදී ගුණ-ධර්ම නොපුරපු නිසාම, භාවනාදී ගුණ-ධර්ම නොපුරපු නිසා යාන්තම් පොඩි දුබල කුසල නිමිත්තක් අල්ලගෙන ඉපදිලා, අර වගේම දුක් සහගත ආත්මභාවයක් පරිහරණය කරනවා. එයා මෙහෙම හිතනවා; “අනේ පෙර දානාදී පින්කම් නොකළ නිසා නේද ..? මම මේ වගේ නිර්ධන වුනේ. අනේ මම පෙර වගේ, පෙර ජීවිතයේ සීලාදී ගුණ-ධර්ම නොපුරපු නිසා නේද ..? මෙබඳු වූ දුක්ඛිත ආත්මභාවයක් උරුම වුනේ. අනේ මම පෙර භාවනාදී කුසල ධර්මයක් නොකල නිසා නේද ..? තීක්ෂණ නුවණක්, හොඳට ඉගෙන ගැනීමේ හැකියාවක්, කර්මඵල අදහා කටයුතු කිරීමේ හැකියාවක් නොලැබුණේ” කියලා තමන් හෝ දැනගෙන, අනිත් අයගෙන් හෝ ඉගෙනගෙන එයා ටික ටික උත්සාහවත් වෙනවා; තමන්ට ලැබෙන්නේ බත්පත ද බත්පතෙන් ටිකක් හෝ මම දෙනවා, එහෙමත් දෙන්න නැතිනම් අනෙක් කෙනෙක් දෙන දානය දිහා බලල “මට දන් දෙන්න නැති වුනත් සාදු සාදු කොච්චර

යහපතක් ද බොහෝ කල් හිත සැප පිණිස පවතින කුසලයක් අර ඇත්තෝ කරනවා, මොනතරම් යහපතක් ද..? ” කියලා අනුන් කරන කුසලයකට හෝ අනුමෝදන් වෙනවා.

පින්වතුනි, කුසල් කරන්න මුදල්ම අවශ්‍ය නැහැ. සල්ලීම අවශ්‍ය නැහැ. සල්ලි වලට නෙමෙයි පිං කරන්න පුළුවන්කම තියෙන්නේ නුවණට. සමහරවිට දන් දෙන දන් හිමියටත් වඩා ඒ සඳහා වියපැහැදම් කරන ඒකෙ අයිතිකාරයටත් වඩා නුවණක් තියෙන කෙනාට පැත්තක ඉඳලා මහා විශාල කුසලයක් සිද්ධකරගන්න පුළුවන්. සාසන ඉතිහාසයේ ඕනෑතරම් එබඳු කතා තියෙයි. එතකොට, එයා ඒ හින්දා නිතරම දානාදී කුසල ධර්ම සිද්ධ කිරීමට සතුටු වෙනවා. සල්ලි යන්නේ නැහැ. ගහකින් තියෙන මලක් කඩාගෙන බෝධියට, විහාරයට පූජා කරනවා. ඉඩ ලැබෙන විදියට මොනතරම් ජීවිතය දුක් සහගත වුනත් හැකි පමණකින් සිල් පදයක් දෙකක් හෝ රකිනවා. සිල් රකිනවා. ඉඩ ලැබෙන විදියට තමන්ට නොතේරුණත් නොතේරී නොතේරී හෝ බණ අහන්න යනවා. බණ අහන්න ගියාට තේරෙන්නේ නෑ. නමුත්, නොතේරුණත් මේ කියන්නේ මොකක්ද කියලා අහනවා. නොතේරුණත් බණ පොතක් බලනවා. මෙන්න මේ වගේ කටයුතු කරන කෙනාට කියනවා; “තමො ජොති පරායනො” අඳුරේ ඉඳන් ආලෝකයට යන පුද්ගලයා. පෙර ජීවිතයේ අඳුරු සහගත අකුසල විපාකයක් හැටියට දුක් සහිතව උපන්නට, ඒකම එයා සම්පත්තියක් කරගත්තා, ඒකම කරුණක් කරගත්තා; මොකක්ද ..? නැවත සුගතියකට යන්න.

ඕගොල්ලෝ අභිධර්මයේ පටියානය අහල තියෙනවා නේද..? පටියානය කියුවම කොච්චර ගැඹුරු ද ..? මේ ඕගොල්ලෝ අහන්නේ පටියානය කියල දන්නව ද ..? ඒ කියන්නේ ...,

“ පුරිමා පුරිමා කුසලා ධම්මා  
පච්චිමානං පච්චිමානං අකුසලානං ධම්මානං  
හෙතු පච්චෙන පච්චයොහොති ”

“ පෙර පෙර කුසල ධර්මයෝ පසු පසු අකුසල ධර්මයන්ට හේතු ප්‍රත්‍යයෙන් ප්‍රත්‍ය වේ. ”

කියන එකයි ඔය මම කියුවේ. ඉස්සෙල්ලා කියුවේ ...

“පුර්මා පුර්මා අකුසලා ධම්මා  
පච්චිමානං පච්චිමානං අකුසලානං ධම්මානං  
හෙනු පච්චෙන පච්චයොහොති”

“පෙර පෙර අකුසල ධර්මයෝ පසු පසු අකුසල ධර්මයන්ට හේතු  
ප්‍රත්‍යයෙන් ප්‍රත්‍ය වේ.”

අපි අර්ථය නොදන්නා කොටයි අපි හිතන්නේ ගොඩාක්  
ගැඹුරැයි කියලා. දැන් ගැඹුරු ද...? නැහැ.

රිළඟට තියෙනවා, “ජොති තම පරායනො.” අපි මේ  
දේශනාවේ මුලින් කියපු එක. පෙර දානාදී කුසල ධර්ම කිරීම නිසා  
හව-හෝග සම්පත් ඇතිව ඉපදුනා. සීලාදී ගුණ-ධර්ම පුරපු නිසා  
බොහෝම ප්‍රභා සම්පන්න ආත්මභාවයක් ලැබෙනවා. භාවනාදී  
ගුණ-ධර්ම පුරපු නිසා ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාවක් ලැබෙනවා. නමුත්,  
එයා තැනට සුදුසු නුවණ තිබුණට නිස්සරණාධ්‍යායයෙන් මේ  
භාවනාදී කුසල ධර්ම පුරපු නැති නිසා හම්බවෙන සම්පත්තීන්ගේ  
ආදීනවය නොදන්නා නිසා, නොදැක්ක නිසා එයාට මොකද  
වෙන්නේ...? හම්බවෙව්ව වස්තූන්ගේ ඇලෙනවා, බැඳෙනවා. ලැබුණු  
ජීවිතයේ ඇලෙනවා, බැඳෙනවා. ඒ හේතුවෙන් තමා උසස් කරලා  
හිතනවා. අනිත් අය පහත් කරලා හිතනවා. දුගී-මගී යාවකයෙක්  
එනකොට එයා දකින්නේ කොහොමද...? හතරෙක් හැටියට.  
“පලයන්, පලයන් මෙහේ දෙන්න දෙයක් නෑ” කියලා එලවනවා.

ඇත්තටම කියනවා නම් යථාර්තය; හිඟන්නෙක් හෝ දුබල  
මිනිහෙක් හෝ ගේ ගාවට ආවම වදින්න තරම් සුදුසුයි. ඇයි ඒ...?  
“අනේ පන්සලකට ගිහිල්ල පිනක් දහමක් කරගන්න බැරි මට බත්  
හැන්දක් බෙදල පිං කරගන්න තරම් මට ඉඩ අවස්ථාව හදල  
දුන්නනේ” කියල එහෙම හිතන්න සුදුසුයි. අන්න එහෙම හිතන්න.  
එහෙම දකින්න හුරුවෙන්න. ලෝකයා හිතන විදියට නෙමෙයි අපි  
සත්පුරුෂයෝ හිතන විදියට හිතන්න ඕනේ. දේව-දුතයෙක්  
ඇවිල්ලා මට ජීවිතය ගැන කියලා දෙන්න, මාව ඉන්න මේ  
ස්වභාවයෙන් ගොඩගන්න. අඩු කුලේ කෙනෙක් දැක්කොත් එහෙම

නැත්නම් දුබල කෙනෙක් දැක්කොත්; “අනේ මට සසර ස්වභාවය කියලා දෙනවා.” තමන් ලෝකයා හිතන පැත්තට නෙමෙයි අනෙක් පැත්තට ක්‍රියාත්මක කරනවා.

ඒ වගේ එයා ඒ ලැබුණු සම්පත්තිය තුල ඇලිලා, බැඳිලා දුගතියට යනවා. “ජොති තම පරායනො.” එයා ආලෝකයෙන් අඳුරට යනවා.

“ජොති ජොති පරායනො” පෙර ජීවිතයේ දන් දුන්න හින්දා බොහෝ හව-හෝග සම්පත් වලින් බොහෝ ආභාෂ වෙච්ච ආත්මභාවයක් ලබාගන්නවා. සීලාදී ගුණ-ධර්ම පිරුව නිසා ප්‍රභා සම්පන්න ජීවිතයක් ලැබෙනවා. ඒ වගේ භාවනාමය ප්‍රඥාවත් හුරුකරලා තියෙනවා නම් ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාවත්, ඒ වගේම නිබ්භේදික ප්‍රඥාවත් කියන දෙයාකාර ප්‍රඥාවම එයා හුරුකරලා තියෙනවා. ඒ හේතුවෙන් තැනට සුදුසු නුවණින් කටයුතු කරනවා වගේම ලැබෙන සම්පත්තීන්ගේ ඇලෙන්නේ නැතිව, ඒකෙ දොස් දකිමින්, ලැබුණු ආත්මභාවයේ සතුටුවෙන් නැතිව ආදීනව දකිමින් කටයුතු කරනවා. එයා ආලෝකයෙන් ආලෝකයට යනවා.

පින්වතුනි; අනේපිඩු සිටුතුමා, විශාකාව, බන්ධුල මල්ලිකාව වගේ අය ගන්න. මහා ධන සම්පත් ඇතිව, බොහෝම ප්‍රභාමත් වූ ජීවිත ලබාගෙන; ඒ අයට නිවන වැරදුනා ද ..? නැහැ. ඒගොල්ලොන්ට ඒ ධනය භානිය පිණිස පැවතුනා ද ..? ඒ ධනය ඒගොල්ලන්ගේ සසර දික් කෙරුව ද ..? ඒ ධනය ඒ ගොල්ලන්ගේ සසර කෙටි කරගෙන, බොහෝ දෙනෙකුගේ සසර කෙටි කරගන්න දේට උපයෝගී කරගන්න පුළුවන් වුනා මිසක ඒ කුසලය වුනාට සසර දික් කෙරුව ද ..? නැහැ.

ඒ සීලය ඒගොල්ලන්ට සසර දික් කෙරුව ද ..? නැහැ. ඒ නිසා හොඳට කවුරු කිව්වත් කරුණු කාරණා තේරුම් ගන්න ඕන අපි. ඒක පැහැදිලි කරන්නට ඕන. කුසලය නිසාවත් කවදාවත් සසර දික් වෙන්නේ නැහැ. නුවණ නැතිකමයි සසර දික් වෙන්නේ. කුසලය නිසා අකුසලය නිසාවත් සසර දික් වෙන්නේ නැහැ නුවණක් තියෙන කෙනාට. හොඳට ඒක මතක තබා ගන්න. නුවණ නැති කෙනාට අකුසලයයි කුසලයයි දෙකම සසර දික්වීම පිණිස

පවතිනවා; නුවණ නැතිකම නිසා. ඒ නිසා කුසලය කියන එක කවදාවත් ජීවිතයකට හානිකර දෙයක් නෙමෙයි බොහෝ වාසනාව ලැබෙන දෙයක්.

අනේපිඩු සිටුතුමා, විශාඛාව, බන්දුල මල්ලිකාව, කෝසල මල්ලිකාව වගේ අයගේ ජීවිත වලින් අපිට ලැබෙනවා මොකක් ද..? “ජොති ජොති පරායනො.”

**“ පුරිමා පුරිමා කුසලා ධම්මා  
පච්චිමානං පච්චිමානං අකුසලානං ධම්මානං  
හෙතු පච්චෙන පච්චයොහොති ”**

ඉතින් ඕගොල්ලන්ටත්, පින්වතුන්ටත්, අද අපේ ජීවිතයේ මේ වගේ මට්ටමකට හෝ කුසල ධර්ම කරන්න පුළුවන් වටපිටාවක් මනුෂ්‍ය ආත්මභාවයක් ඇතුව අපි උපන්නේ පෙර ජීවිතයේ කුසල ධර්ම කල නිසා. ඉතින් අපි දැනුත් අප්‍රමාදීව කුසල ධර්ම සිද්ධ කරමින්, සීලාදී ගුණ-ධර්ම හැකි පමණකින් පුරුදු පුහුණු කරමින්, භාවනාදී ගුණ ධර්මයකුත් පුරුදු පුහුණු කරනවා නම් අපිටත් පුළුවනි “ජොති ජොති පරායනො” වෙන්න. ආලෝකයෙන් ආලෝකයට යන පුද්ගලයෙක් වෙන්න. එතකොට හොඳට මතක තියෙන්නට ඕනේ; දානයෙන් ලැබෙන ආනිසංශය වෙන එකක්, සීලයෙන් ලැබෙන ආනිසංශය වෙන එකක්, භාවනාවෙන් ලැබෙන ආනිසංශය වෙන එකක්.

ලෝකයේ කෙනෙකුගේ ජීවිතයකට දුකක් නොඑන්න, සියලු ආකාරයෙන්ම පරිපූර්ණ වූ යහපතක් ලැබෙන ක්‍රම ටික මෙන්න මේ තුන් නිමිත්තෙන් ආවරණය කරනවා. දානමය පුඤ්ඤකිරියවත්ථු, සීලමය පුඤ්ඤකිරියවත්ථු, භාවනාමය පුඤ්ඤකිරියවත්ථු කියන මේ තුන් නිමිත්ත කෙනෙකුගේ ජීවිතය කිසිම අඩුවක් නැතුව හැම පැත්තම ආවරණය කරලා තියෙනවා.

කෙනෙක් දන් විතරක් දුන්නොත් සිල් රැක්කේ නැත්නම්, භාවනා කලේ නැත්නම් තියෙන අඩුව ඕගොල්ලන්ට දැන් තේරුම් ගන්න පුළුවන් වෙන්න ඕන. කෙනෙක් සිල් විතරක් රැක්කොත් දන් නොදුන්නොත්, භාවනා නොකලොත් තියෙන අඩුව

ඕගොල්ලන්ට දැන් තේරුම් ගන්න පුළුවන් වෙන්න ඕන. කෙනෙක් භාවනා විතරක් කලොත් දන් දුන්නේ නැත්නම්, සිල් රැක්කේ නැත්නම් තියෙන අඩුව තේරුම් ගන්නට ඕන.

නුවණක් ඇතුව උපදින්න පුළුවන්, හැබැයි කන්නවත් නැති වෙන්න පුළුවන්. ජීවිතේ බොහෝ ආයුෂ නැති කෙනෙක් වෙන්න පුළුවන්. ඉතින් ඒ නිසා මෙන්න මේ තුන් නිමිත්ත බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කලේ වෙන මුකුත් නෙමෙයි ලෝකය තුල ජීවිතය සම්පූර්ණ ආවරණය කරලා. එතැනදිත් අපි තවත් දක්ෂ වෙන්නට ඕනේ එක තැනක් තමයි; මොකක්ද ..? භාවනාමය පුඤ්ඤකිරියවත්ථු කියලා කියන කොට ලැබූ මනුෂ්‍ය ජීවිතයක, ලබපු දේවාත්මභාවයක ජීවිතය තැනට සුදුසු නුවණින් පවත්වන්න උපකාරී වෙනවා වගේම ඒ ලැබුණු සම්පත්තීන්ගෙන් මනස ඇලෙන්නේ නැතිව බැඳෙන්නේ නැතිව ආදීනව දකිමින් පරිහරණය කරන්නට නම් නිස්සරණයෙන් යුක්ත භාවනාදී නිමිත්තක් අපි හුරුකරලා තියෙන්නට ඕන. සසර කලකිරීම පිණිස, සසර නොඇලීම පිණිස, සසරෙන් මිදීම පිණිස පවතින ඥාණ දර්ශනයක් අපි හුරුකරලා තියෙන්නට ඕනේ. ඒ ඥාණ දර්ශනය අපි ගාව හුරු නොවුනොත් ලෝකේ තුල අපි දක්ෂයෙක් වෙයි, නමුත් ලෝකෝත්තර නැත්නම් ඒ තුල දොස් දකින් නැති වෙයි. ලෝකෙ තුල මොනතරම් දෙයක් ලැබුනත් ඒ තුල තියෙන දෝෂය දකින්න නම් සසර දුක් සහිතබව දකින්න නම් අපි නිස්සරණාධ්‍යායයෙන් යුක්ත මනසක් පුහුණු කරලා තියෙන්නට ඕනේ.

ඉතින්, බුදුරජාණන් වහන්සේ ලෝකයේ පහල වුනේ මේ ලෝකේ ඇතුලේ තියෙන යම්තාක් යහපතක් තියෙනවා නම් ඒ සියලු යහපත ලබාදෙන්නයි. ඒ විතරක් නෙමෙයි මේ ඉමක්-කොනක් පරක්-තෙරක් නැති අනවරාග්‍ර වූ දුක් සහගත සංසාර ගමනෙන් එතෙර වෙත මාවතක් කියලා දෙන්නයි. හොඳට මෙන්න මේ ටික මතක් කර ගන්නට ඕනේ. බුදුහාමුදුරුවෝ ජරා-මරණ සංඛ්‍යාත මේ ලෝකයෙන් මිදිලා, අජරාමර විමුක්තිය ලභාකර ගන්නට සෘජුවම මාර්ගයක් කියලා දුන්නා. ලෝකයේ කෙනෙකුට ලෝකය තුල යහපතක් ලබාදෙන්න මේ ත්‍රිවිධ පුඤ්ඤකිරියවත්ථු දේශනා කරනවා වගේම ඒ ත්‍රිවිධ පුඤ්ඤකිරියවත්ථු ඇතුලේ භාවනාමය පුඤ්ඤකිරියවත්ථුව තිබූ ආකාරයට පෙන්නලා, මේ හව

නිරෝධයක් කරන්නට, ජාති - ජරා - මරණයන්ගෙන් මිදෙන්නටත් මග පාදලා දුන්නා.

ඒ ජාති - ජරා - මරණයන්ගේ මිදීම බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්නුවේ මරණෙන් පස්සේ නෙමෙයි. මේ ජීවිතේමයි. නමුත් අවාසනාවකට අපි අද දවසෙදි බුදු දහම හඳුනාගෙන ඉන්නේ මරණෙන් පස්සේ අපිට ගැලවීමක්, මිදීමක් ලබාගන්න පුළුවන් ආගමක්, දර්ශනයක් හැටියට. ඒ කියන්නේ මේ ගතවෙන ජීවිතයේ තියෙන ප්‍රශ්න අපි හිතන්නේ ඒවාට අපි පුද්ගලභාවයකින් උත්තර සැපයිය යුතුයි. ඒකට මේ ධර්මයෙන් උත්තර නැහැ. අපි ඒ ප්‍රශ්න ගැටළු මැද්දේම ඉඳගෙන පුළුවන් තරම් භාවනා කලොත් පස්සේ මරණෙන් පස්සේ නිවන් දකී කියලා. නැහැ. බුදුහාමුදුරුවෝ ලෝකේ පහල වුනේ අපිට අද තියෙන ප්‍රශ්න ටිකෙන් මුදවන්න. මරණෙන් පස්සේ නෙමෙයි. දැන් අද ඕගොල්ලෝ ගත්තොත් හැම කෙනෙකුටම ජීවිතයේ මොනවහරි දුක් ලිස්ටි එකක් එකතු කරගන්න බැරිවෙන්නේ නම් නෑ නේද...? ලෙඩ රෝග ප්‍රශ්න කියයි, දෙමව්පියන්ගේ ප්‍රශ්න කියයි, දරුවන්ගේ ප්‍රශ්න කියයි, මුණුපුරන්ගේ ප්‍රශ්න කියයි, ගෙවල්-දොරවල්වල ප්‍රශ්න කියයි, ණය-තුරුස් කියයි, මොනවහරි අඩුවක්, ප්‍රශ්නයක් නැතිවෙන්නේ නම් නැහැ. එකතු කරගන්න පුළුවන්මයි. ඉතින් මේ වගේ ප්‍රශ්න වලට උත්තර සපයන්නම තමයි බුදුහාමුදුරුවෝ පහල වුනේ.

සමහරවිට අපිට දරුවෝ නැතිවෙලා එන දුක, තිබුන දේ නැතිවෙලා එන දුක, මුනුපුරෝ නැතිවෙලා එන දුක. ඉතින් ඒ වගේ. නමුත් අපි බුදුහාමුදුරුවන්ගේ ධර්මයෙන් මරණෙන් පස්සේ නෙමෙයි, ඒ ජීවිතයේම පිහිට ලබපු, පිළිසරණ ලබපු, ජීවිතේට විමුක්තියක්, නිවීමක් ලබාගත්ත ජීවිත ගැන ආවර්ජනා කරලා බැලුවොත් ...,

පටාචාරාව කියලා කියන්නේ ගැහැනියක් හැටියට මේ ලෝකයේ අතිශයම කටුක වූ අත්දැකීමක් ලබපු ගැහැනියක්. තමන්ගේ ස්වාමීපුරුෂයන්, දරුවෝ දෙන්නන්, අම්මන්, තාත්තන්, සහෝදරයන් කියන හයදෙනාම එකවිටම කලුරිය කරලා; ඒ ඇතිවෙව්ව වේදනාව, කම්පනය දරාගන්න බැරුව පිස්සු වැටුණු ගැහැනියක්. නමුත් එබඳු කාන්තාවෝ පවා, පටාචාරා ඒ දුකින්

මිදුනේ මරණෙන් පස්සෙද ..? එහෙනම් ..? ඒ ජීවිතේම ඒ සියලු දුක් නිව්ලා, සිසිල් වෙච්ච මනසකින් ජීවත් වුනේ නැද්ද ..? හොඳයි මට කියන්න ඕගොල්ලන්ගේ අද තියෙන ප්‍රශ්න, ගැටළු තියෙනවා නම් අර ප්‍රශ්නෙ තරම් බලවත් ද ..? නැද්ද ..? නැහැ නේද ..? නැහැ.

හොඳයි, කිසාගෝතම් කියලා කියන්නේ දරු දුක නිසා පිස්සු වැටුණු අම්ම කෙනෙක්. තමන්ට හිටපු එකම දරුවා මැරුණු නිසා පිස්සුවෙන් ඇවිද ඇවිද දරුවා සුවපත් කරලා දෙන්න කියලා ඇවිද ඇවිද හිටපු අම්ම කෙනෙක්. ඒ අම්මා, කිසාගෝතම් දරුවා මළ දුකෙන් මිදුණේ මරණෙන් පස්සේ ද ..? ඒ ජීවිතේම ද ..? ඒ ජීවිතේමයි.

හොඳයි. අපිට මව් මළ දුකක්, පියා මළ දුකක්, දරුවෙක් මළ දුකක් තියෙයි නම් ඒ දුකෙන් අපිට මිදෙන්න තියෙන්නේ මරණෙන් පස්සේ ද එහෙනම් ..? ඒ දුකෙන් මිදෙන්න තියෙන්නේ කොයි ජීවිතේ ද එහෙනම් ..? මේ ජීවිතේමයි.

රජ්ජමාලා ගන්න. රජ්ජමාලා කියලා කියන්නේ ඉතාමත් අභිංසක, තමන්ගේ ස්වාමි දියණියගේ කාර වඩ-හිංසා වලට ලක් වෙච්ච එක්තරා වැඩකාරියක්. සිටුමැදුරක වැඩකරන වැඩකාර ගැහැණු කෙනෙක් තමයි රජ්ජමාලා කියන්නේ. උදේ පාන්දරම නැගිටලා සියළුම වැඩ කටයුතු වික කරනවා. අන්තිම රැ වෙලා තමයි නිදාගන්නේ. ඒ ද ඒ ස්වාමි දියණිය ස්වල්ප ඇසිල්ලෙන් කිපිලා, ගගහා, බැන බැන වැඩ ගන්නවා. ඉතින් කොන්ඩෙන් ඇද ඇද තමයි ගහන්නේ. ඉතින් එයා කල්පනා කළා මට මේ කොන්ඩේ තියෙන හින්දෙන් ගහන්නේ කොන්ඩෙන් ඇද ඇද බැරි තැන එයා කොන්ඩේ කපලා දැම්මා. ස්වාමි දියණියට අල්ලලා ගහන්න බැරිවෙන විදියට කොන්ඩේ කපලා දැම්මා. ඊට පස්සේ දැන් වැරද්දක් කලාම ගහන්න විදියක් නෑ. ඊට පස්සේ ලණු කැල්ලක් අරගෙන බෙල්ලට දැම්මා මේක ගලවන්න බැහැ, උඹ මේක ගැලවෙවොත් ගහනවා කියලා. රැහැනක් දැම්මා බෙල්ලට. එදා ඉඳන් කොන්ඩේ නැති හින්දා රැහැනෙන් ඇද ඇද තමයි ගහන්න ගත්තේ. ඒ හින්දා එයාට රජ්ජමාලා කියලා නමකුත් හැදුනා. ඒ ජීවිතේට ලැබුණු අත්දැකීම මොනතරම් කාර ද කටුක ද කියනවා නම් ඒ වික දරාගන්න බැරිව අන්තිමට රජ්ජමාලා තීරණය



කළා සියදිවි නභගන්න. චතුර ගෙන්න යන විදියට කැලේකට ගිහිල්ලා, ගහකට කඹයක් දාල බෙල්ලෙ වැල දාගන්න හදනකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එතනට වැඩලා බණ කියුවාම රජපුමාලාවට ඒ බණ තේරුණා. ඒ බණ ඇහුවට පස්සේ ඒ ගෙදරම වැඩකාරකම් කළා, වෙනදාටත් කරපු වැඩම කළා, වෙනදා කාපු විදියටම ගුටිකැවා හරිම සතුටින්. වුවටක්වත් දුක් නොවී. ඒ වෙනසම, රජපුමාලාවගේ වෙනසම හේතු වුනා, ස්වාමී දියණියවත් වෙනස් කරන්න. එතකොට ඒ රජපුමාලාව නිවනුත් දැක්කා. එයාගේ දුක නිවුණේ, එයා දාසිභවෙන් මිදුනේ, දාසිභව නිසා කාර වඩ-හිංසා එන දුකින් මිදුනේ මරණෙන් පස්සෙ ද...? නැහැ. මේ ජීවිතේම නම් අපේ ජීවිතේ දුක නිවෙන්නේ නැති වෙයි ද...?

භාරද්වාජ ගෝත්‍ර බමුණා කියලා කියන්නේ, තවත් ජීවිතයේ ඉතාමත් නිසරු අත්දැකීමකට මුහුණ දෙන්න වෙච්ච පියෙක්. ඒ භාරද්වාජ ගෝත්‍ර බමුණා ඉන්න ගෙදර පොල් අතු දිරලා ගිහිල්ලා. සම්පූර්ණ වහලයෙන් අවකාශය ඔක්කෝම පෙනෙනවා. ඒ එක්කම දැඩි මහළු වෙච්ච, රෝගී වෙච්ච බිරිත්දෑ කෙනෙක් ඉන්නවා. ඒ බිරිත්දෑත් භාරද්වාජ ගෝත්‍ර බමුණාට පයින් ඇනල තමයි නැගිට්ටවන්නේ “නැගිටපන්, නැගිටපන්” කියලා. ඒ විතරක් නොවෙයි, දිගතල ගිහිල්ලා, ස්වාමිපුරුෂයා මැරිලා, ස්වාමිපුරුෂයා දාල ගිහිල්ලා, දරුවෝ එක්කෙනෙක් දෙන්නෙක් ඉන්න දුවරු හත්දෙනෙක්ම ආපහු ගෙදර ඇවිල්ලා ඉන්නවා. කණුවැන්දුම් වෙච්ච දුවරු හත්දෙනෙක්ම ගෙදර ඉන්න, ඉන්න නිවහනේ වහලයවත් හෙවිල්ල ගන්න විදියක් නැති, හැම ආකාරයකින්ම දිළිඳු වෙච්ච කෙනෙක් භාරද්වාජ ගෝත්‍ර බමුණා. එයාට ජීවත් වෙන්න තිබුණු එකම සම්පත තමයි, මොකක්ද...? හරක් ටිකක් හිටියා.

මේ භාරද්වාජ ගෝත්‍ර බමුණා බුදුභාමුදුරුවන්ට හම්බවෙනකොට, ජීවත් වෙන්න තිබුණු හරක් රැනත් නැතිවෙලා දවස් හතක් වෙනවා. ගවයෝ ටික භොයාගෙන යන අතරමගදී තමයි බුදුභාමුදුරුවන්ට හම්බවෙන්නේ. ඒ බහුධීතු සූත්‍රය බලන්න හරි හොඳ සංවාදයක් තියෙනවා ඒකෙ. ඒකෙ ලොකු කතාවක් අපට කියනවා. මම හිතන්නේ නෑ, අද දවසේ දී ඕගොල්ලන්ගේ ජීවිතයේ කාගෙවත් දුක්බිතයි කියලා භාරද්වාජ ගෝත්‍ර බමුණා ගේ ජීවිතය තරම්. ඕගොල්ලන්ගේ කාගෙවත් ඉන්නවද දිගතල ගිහිල්ල

කණවැන්දුම් වෙලා ගෙදර ආපු දුවරු හත්දෙනක්. එතකොට, අම්මලා දන්නවා ඇති දරුවෝ හත්දෙනෙක් තියා එක දරුවෙක් හරි ආවොත් අම්ම කෙනෙකුගෙ තාත්ත කෙනෙකුගෙ හිතට මොනතරම් බරක් තියෙන්න ඇද්ද කියන එක. එතකොට හිතන්න ඒ මනස මොනතරම් ලෝකෙ තුල පීඩාකාරී, දුක්සහගත මනසක් තියෙන්න ඇද්ද කියලා. ඕගොල්ලෝ දන්නවද..? ඒ භාරද්වාජ ගෝත්‍ර බමුණාත් උතුම් අරිහත්වයටම පත්වුනා මේ ජීවිතයේදීම කියලා. ඒ භාරද්වාජ ගෝත්‍ර බමුණාගේ දුක නිවුණේ මරණෙන් පස්සේ නෙමෙයි මේ ජීවිතයේදීමයි.

ඉතින් ඕගොල්ලෝ හිතනවා නම් බුදුභාමුදුරුවන්ගේ ධර්මය අපේ ජීවිතයේ දුක නිවන්න සමත් වෙන්නේ නැතිවෙයි කියලා ඒක වැරදියි. අපි මේ ධර්මය හඳුනාගෙන තියෙන ආකාරය වැරදියි. බුදුභාමුදුරුවෝ දේශනා කලේ ඕගොල්ලන්ගෙන් මගෙන් ජීවිතවල තියෙන දුක අයිත් කරන්න මේ ජීවිතයේම මිසක මරණෙන් පස්සේ ලැබෙන විමුක්තියක් ලබාදෙන්න නෙමෙයි. ඒ නිසා මේ අවස්ථාවේදී මම මතක් කරනවා දුර්ලභ බුද්ධෝත්පාද කාලය ලැබුණු වෙලාවේදී, මනුෂ්‍ය ජීවිතය ලැබුණු වෙලාවේදී, සද්ධර්මයේ ආලෝකය අපි කරා ලැබුණු වෙලාවේදී මේකෙන් ප්‍රයෝජනයක් ගන්න කියලා.

ඉතින් එහෙම ගන්න නම් ඕගොල්ලෝ, මේ වගේ දානාදී කුසල ධර්ම කරමින් දානයේ පුඤ්ඤකිරියවස්තුත් පූර්ණය කරන්නට ඕනෙ. ජීවිතයේ හිස් නොවුණු, වඳ නොවුණු, විපල නොවුණු ජීවිතයක් හදාගන්න නම් දානාදී කුසල ධර්ම සිද්ධ කරන්නත් ඕනේ. ඉඩ ලැබෙන විදියට සීලාදී ගුණ-ධර්ම පුරන්නත් ඕනේ. ඒ එක්කම භාවනාදී ගුණ-ධර්මයත් පුරුදු-පුහුණු කරන්නත් ඕනේ.

අන්න ඒ භාවනාදී ගුණ-ධර්මයත් පුරුදු-පුහුණු කරනවා කියන කොටසේ තියෙනවා භාරද්වාජ ගෝත්‍ර බමුණාගේ දුක නිවුණු, රජ්ජමාලාවගේ දුක නිවුණු, කිසාගෝතමියගේ දුක නිවුණු, පටාවාරාගේ දුක නිවුණු ආකාරය. ඒ ආකාරයටම අපේ ජීවිතයේත් දුක නිවාගන්න පුළුවන් ක්‍රමවේදය, තියෙනවා මෙන්න මේ භාවනාමය පුඤ්ඤකිරියවත්ථු කියන මාතෘකාව ඇතුලේ.

ඒ භාවනාමය පුඤ්ඤකිරියවත්ථු කියලා කියන්නේ මොකේටද ..? ඒ භාවනාව පුඤ්ඤකිරියවත්ථු ප්‍රධාන ආකාර කොටස් දෙකකට බෙදෙනවා. සමථ භාවනා, විදර්ශනා භාවනා කියලා.

සමථ කියලා කියන්නේ සිත එක්තැන් කරන, සිත තැම්පත් කරන භාවනා ක්‍රමයක්. දැන් අපි එකතැනක ඉදගෙන ඉන්නකොට බලන්න අපේ සිත පැත්තට යොමුවෙලා. හිතේ, හිතේ, හිතේ, හිතේ කතාකරන බවක් තියෙනවා නේද ..? අපි කැමතිත් නැ උපදිනවට, නමුත් අපි අකමැති වුනත් උපදින අරමුණු තියෙනවා නේද ..? අපි කැමැති නැතිවුනත් අපේ බඩ-පපුව පුවිවමින් අකමැති විදියට උපදින සිතුවිලි තියෙනවා නේද ..? මේ වගේ ඔන්න ඔය පැතිකඩ සම්පූර්ණම නතර කරනවා; සමථ භාවනාවෙන්. ඒකෙන් ද මරණෙන් පස්සේ නෙමෙයි. ඒ වගේ විතර්ක ඉපදිලා, සිතුවිලි ඉපදිලා ජීවිතයට දුකක්, වෙහෙසක්, දාහයක් එන ටික නතර කරගන්න වැඩපිළිවෙලක්, ක්‍රමවේදයක් තමයි සමථ භාවනාව කියන්නේ.

පින්වතුනි, අද අපි බුදුහාමුදුරුවෝ, මේ ගතවෙන ජීවිතයේ මේ විසිරුනුකම එක්ක අපේ ජීවිතයට ඇතිවෙලා තියෙන දුක නිවාගන්න ක්‍රමවේද ටිකක් පණවලා තියෙද්දිත් අපි ඒක කරන්නේ නැතුව සිතුවිලි වලින් පිවිටි පිවිටි දුක් විදිනවා නම් ඒකට මග කියුව බුදුහාමුදුරුවන්ගෙන් ඒ මාර්ගයේවත් දෝෂයක් නෙමෙයි ධර්මය අහල ඒ මාර්ගයේ නොයන ඔබෙන් මගෙන් දෝෂයයි. අපි දුක් විදින්නේ ඒ අපේ දෝෂය නිසයි. ඕගොල්ලන්ට පුළුවන් ටික ටික, ටික ටික හරි චිත්ත භාවනාවක් පුරුදු-පුහුණු කරලා ජීවිතයක දැවෙන, පිවිවෙන අරමුණු නූපදවල යම් මට්ටමකට ජීවිතයට සහනයක් අරගෙන දෙන්න. යම් මට්ටමකට නෙමෙයි සැලකිය යුතු මට්ටමකට සහනයක් අරගෙන දෙන්න පුළුවනි.

ඒක කරන්න ඇස් දෙක වහගෙන ඉදගෙන ඉන්න ඕනේ නැහැ. ඕගොල්ලෝ ගෙදර ඉන්නකොට උයනවා. පොල්ගානවා කියලා හිතමු. පොල්ගානකොට “මම පොල්ගානවා, මම පොල්ගානවා” කිය කිය හිත හිතා ද පොල්ගාන්නේ ..? නැහැ. රටේ-ලෝකේ නැති කේලාම් මොනවහරි හිත හිත නේද

පොල්ගාන්නේ ..? සමහර විටෙක මෙනත පොල්ගුවට පිටරටක ඉන්න දරුවෙක් නැත්නම් තමන් ඉස්කෝලෙ ගිය කාලේ, නැත්නම් ඔය මොනවහරි කේලමක් හිත හිත කරන්නේ.

නමුත් ඕගොල්ලන්ට පුළුවන් නම් ඒ වෙලාවෙදි ගොඩාක් බැරිනම් උදේ ආරම්භෙ ඉදන් දවස පුරාවටම හිත ඇතුලෙන් මුමුණු මුමුණු ඉන්න එක කුසල නිමිත්තක් හුරු කරන්න. හිත අහකට ගියත්, දෙන්නෙ නැහැ. ආපහු ගන්නවා, නෑ මට අවශ්‍ය නැහැ. මට; අවුරුදු පනහක - හැටක මේ ජීවිතය ඇත්ත නොවේවා. තමා තමාටම අවවාද කරගන්නවා. මට පෙර ජීවිතයක් තිබුන නම් පෙර ජීවිතයේ අම්මා, තාත්තා, දුවා-දරුවෝ, ඥාති හිතෙහිත් හිටියා නම් ගෙවල්-දොරවල්, යාන-වාහන තිබුන නම් අද මම ඒ මුකුත් දන්නේ නැහැ. මුකුත් නැහැ. අනේ මම මෙව්වර ඇත්තයි කියල මේ සිත් පහල කර කර දරුවෝ ගැන හිතුවට, රස්සාවක් ගැන හිතුවට, ගෙදර ගැන හිතුවට, මේවා ගැන මෙව්වර සිත් උපද්ද උපද්දා වෙහෙසෙනවා කායිකව, මානසිකව. අනේ මම තව අවුරුදු පනහක් ඕනනම් ජීවත්වෙයි. පනහකින් මැරිලා මේ විඥානය එහා පැත්තට ගියොත් මේ ජීවිතයත් මට හීනයක් නේද ..? මේ ජීවිතයේ නෑදෑයෝ එදාට මට නෑදෑයෝ නෙමෙයි. මේ සම්පත්ති මට සම්පත්ති නෙමෙයි. මේ ඇත්ත මම නොදන්නාම ක්ෂේත්‍රයක් වෙනවා නේද ..? අනේ අවුරුදු පනහක හැටක ජීවිතය මට ඇත්තම වෙනවා. මේ ටික විතරක් නෙමෙයි ඇත්ත. තමන් තමන්ට අවවාද කරගන්න. කරගෙන ඒ නිසා උඹ හැමවෙලාවෙම මේ මනුෂ්‍ය ජීවිතය ලැබුණු වෙලාවේ අවුරුදු පනහක හැටක පමණක් ඇත්තට සීමාවෙලා සිතුවිලි උපද්ද උපද්ද ඉන්න තරම් මෝඩ වෙන්න එපා.

බුදුහාමුදුරුවෝ හම්බවෙව්ව වෙලාවේ බුද්ධ සාසනෙන් වැඩක් ගන්න සිත් උපද්දපන්. උඹ පොල්ටික ගාපන් කුසල නිමිත්තක. භාල්ටික ගරපන් කුසල නිමිත්තක ඉදගෙන. වලන්-පිහන් ටික හෝදපන් හිත රැකගෙන. අනේ අප්පච්චි අපි අපිව හදාගන්න ඕනේ. බුදුහාමුදුරුවෝ, මහරහතන් වහන්සේලා ලෝකේ හිටියනම් හිස් පුරුෂයා, මෝස පුරුෂයා කියල බැනල හරි අපිව යහපතට දායි. අද එබඳු උත්තමයෝ නැහැ; අපිව බේරගන්න.

අපි උත්සාහවත් වෙන්න ඕනේ. අපේ දුක කවුද නිවන්නේ ..? කවද්ද නිවෙන්නේ ..?

අපි තවත් දුරට මේ ඉපදෙමින් මැරෙමින්, මැරෙමින් ඉපදෙමින් යන සසර යා යුතු ද ..? යනවද ..? ඉතින් ඔබට සසර හොඳයි නම් ජරා-මරණ දුක හොඳයි නම් දරුවෝ මැරුණහම විලාප දෙන දුක හොඳයි නම් අම්ම, තාත්තා මැරුණහම විලාප දෙන දුක හොඳයි නම් ඔබ කිසි ප්‍රයෝගයක් කරන්න ඕනේ නැහැ. ඔහේ ජීවත්වෙන විදියට ජීවත් වෙන්න. ඉතින් ඒ දුක එපා නම්, ඒ දුක ඔබට අප්‍රියයි නම්, ඒ දුකෙන් ඔබට මිදෙන්න අවශ්‍ය නම් ඔබට ටිකක් ටිකක් හරි උත්සාහවත් වෙන්න වෙනවා.

ඉතින් ඒ බව නුවණින් සලකලා ඔබට පුළුවන් පොල් ගානකොට “සියළු සත්වයෝ නිදුක් වෙත්වා, නිරෝගී වෙත්වා, සුවපත් වෙත්වා” ගොඩක් නෙමෙයි ඔය ටික හිතමින්, මුමුණ මුමුණ “සියළු සත්වයෝ නිදුක් වෙත්වා, නිරෝගී වෙත්වා, සුවපත් වෙත්වා” ඕක හිතන්න, හිතනකොටම පරණ පුරුද්දකට තව කාවහරි මතක් කරලා කතාවක් ඇදල ගන්නවා ඇතුලෙන්. එතකොට තමා සිහිකරනවා, නෑ නෑ මට ඒක අවශ්‍ය නැහැ. ආපහු අර කුසල නිමිත්තට ගන්නවා. ගොඩාක් හිතන්න බැහැ. “සියළු සත්වයෝ නිදුක් වේවා, නිරෝගී වේවා, සුවපත් වේවා” කියලා හිතනවා. මොකද දැන් එහෙම හිතුවම පොල්ගාන්න බැරිද ..? මොකද ඒ වගේ කුසල නිමිත්තක් හිතමින් ගානකොට පොල් කැල්ල හිරවෙනවද හිරමනේ ..? නැහැනේ. අපිට උවමනාව නැතිකම තියෙන්නේ. ඇත්තටම අපිව යහපතට දා ගන්න අපි උත්සාහවත් වෙන්නේ නැහැ.

අපිව දුකින් මුදවන්න බුදුහාමුදුරුවන්ට තිබුණු උවමනාව, ඔබත් මාවත් මේ සසරින් ගලවල නිවන් දක්වන්න බුදුහාමුදුරුවන්ට තිබුණු උවමනාව අපිට අපව ගලවගන්න එක දශමයක් තිබුන නම් අපි නිවන් දැකලා. ඕගොල්ලෝ දන්නේ නැතුව ඇති, අපි දන්නේ නැතුව ඇති අපිව නිවන් දක්වන්න, දුකෙන් එතෙර කරන්න; බුදුරජාණන් වහන්සේට එව්වර උවමනාවක් තිබුණා. ඒත් අවාසනාවකට අපේ ජීවිතය ගැන අපට ඒ උවමනාව ඇවිල්ල නැහැ. ඉතින් අනන්ත සංසාරේ අපි ආවේ ඒ

හින්දා. අද දවසෙදි හෝ ඒ උවමනාව ඇතිකරගත යුතුමයි. එහෙම නැතිනම් අපිව මේ දුකින් මුදවාල දෙන්න කිසිකෙනෙක් එන්නෙ නැහැ. මේ බණ්ඩා අහනකොට ඕගොල්ලන්ට ඇත්තෙයි කියල හිතෙයි. නමුත් අපි බොහෝ වෙලාවට කරන්නේ විදුරු බඳුනක් ඔඩොක්කුවේ තියලා අතට ගන්නෙ නැතුව නැගිටිනවා වගේ වැඩක්. අතට ගන්නේ නැතිව ඔඩොක්කුවේ තියාගෙන නැගිටිනකොට එතනම වැටිලා බිඳෙනවා. බණ අහල නමුත් ඒක හිතට අරගෙන යන්නේ නැහැ අපි. එතනින් අහල නතර කරනවා. නමුත් ඕගොල්ලන්ගේ ජීවිතයට යහපත කැමතිනම් මේක මෙතනින් නවත්තන්න එපා. ගෙදර ඉඳන් තනි තනියම, අඩබෙර ගහන්න ඕනේ නැහැ, මම භාවනා කර කර ඉන්න කෙනෙක් කියලා. අහිංසක ගුණ-ධර්මයක් හුරු-පුරුදු කරන්න. සත්පුරුෂ ප්‍රතිපදාවක් තමන් තුල හුරු කරගන්න. සද්ධර්මය නමැති කලාපන මිත්‍රයෙක් අහිංසකව අභ්‍යන්තරයේ හදාගන්න.

හැමවෙලාවෙම පොල්ටික ගානකොට “සියළු සත්වයෝ නිදුක් වේවා, නිරෝගි වේවා, සුවපත් වේවා” වෙන විතර්කයකට එනකොට, නැහැ මට ඒක අවශ්‍ය නැහැ. හිතාමතාම ගන්නවා. වලන්-පිහන් ටික හෝදනකොට, භාල් ගරනකොට, එණු-මිරිස් ටික සුද්ද කරනකොට, ගේ අතුගාන කොට, මිදුල අතුගානකොට, රෙදි ටික සෝදන කොට ඕගොල්ලන්ට නිවාඩුවක් එන්න අමුතු එකක් ඕන නැහැ. ජීවත්වෙන ක්ෂේත්‍රය තුලම නිවන් දකින්න පුළුවන් වැඩපිළිවෙලක් බුදුහාමුදුරුවෝ කියල දුන්නේ.

එහෙම නැතිනම් මේ කයේ අසුභ ස්වභාවය බල බල, කයේ ආදීනව ස්වභාවය බල බල වැඩකටයුතු කරන්න. නැතිනම් බුදුහාමුදුරුවන්ගේ නව අරහදී බුදුගුණ සිහිපත් කර කර වැඩ කරන්න. එහෙම නැතිනම් මරණානුස්සතිය, මරණ ස්වභාවය හැම වෙලාවෙම එක එක විදියට සිහිපත් කර කර කුමන හෝ කුසල ධර්මයක් අභ්‍යන්තරයේ, සන්තානයේ තියාගෙන වැඩකටයුතු කරන්න හුරුවෙන්න. වෙනද වගේ බාහිර රූප, ශබ්ද පැත්තට පැනලා, කේලාම් හොය හොය, කේලම් තළ-මරමර ඉන්න මනසකින් කටයුතු කරන්න හුරුවෙන්න එපා. ඒ මනස අපිට මොකක් කරන්නද...? අපි මේ අවුරුදු පනහක හැටක තියෙන චිත්‍ර රාමු ටික විතරක් ඇත්ත කරගෙන, සිතුවිලි හිත හිත, හිත හිත

ජීවත් වෙලා ඉඳලා, මේ වටිනා අවස්ථාව අතහැරගෙනම මැරෙන්නයි අපිට වෙන්නේ.

ඉතින් ඒ නිසා මතක් කරනවා, මෙන්න මේ විදියට කලොත් වැඩි දවස් ඕනේ නැහැ. කෙනෙක් එක සති දෙක-තුනක්, මාසයක් කරලා පෙර-පසු මනස බලන්න. වැඩකටයුතු කරනකොට මාසයක් කරලා පෙර-පසු මනස බලන්න. මීට මාසෙකට ඉස්සෙල්ලා මගේ සිතේ තිබුණු කුසිතකම, කම්මැලිකම, තරඟයන ගතිය, නුරුස්සනකම, අකමැති- අමනාප සිතුවිලි උපදිනකම, බඩ-පපුව පුච්චගෙන දවමින් එන විතර්ක නූපදිනකම තමන්ටම දකින්න පුළුවන් වෙයි. ඔන්න ඔය භාවනාමය පුඤ්ඤකිරියවත්ථු තුලින් එක පැත්තක් හදල දෙනවා, මෙන්න මේ ජීවිතේම තමන්ට විතර්කගත ස්වභාවයෙන් දැවිලා, පිච්චෙන එක නතර කරනවා.

ඊට පස්සේ විදර්ශනාව කියලා කියන්නේ ඒකෙන් නිස්සරණ ප්‍රඥාව හුරුකරලා දෙනවා. ඒ නිස්සරණ ප්‍රඥාව මේ ජීවිතයේ හුරු කලොත් නිවන් දකිනතාක් මොනතරම් සම්පත්තියක් ලැබුනත්, දේහ ලක්ෂණයක් ලැබුනත් ඒව එයාට ගානක් නැහැ. ඒවායේ ඇලෙන්නෙ නැති තරම්. ඒවායේ නිසරුවෙ දකින්න ඒ නුවණ ශක්තිමත්මයි, බලවත්මයි. අන්න ඒ නිස්සරණ මනස; ඒ තමයි තව පැත්තකින් ගත්තොත් විදර්ශනාව කියලා කියන්නේ. විදර්ශනාව කියල කියන්නේ; ඇත්ත ඇතිහැටියේ දකිනවා, මොකේද ..? කොහේද ..? විදර්ශනාව කියල කියන්නේ ඇත්ත ඇතිහැටියේ දකිනවා, අපි මොකේද ඇත්ත ඇතිහැටියේ දකින්නේ ..? කොහේද..? අපේම ජීවිතයේ. අපේම ජීවිතයේ ඇත්ත ඇතිහැටියේ දකිනවා. මේ අපේ ජීවිතයේ “මම, මම” කියන හැඟීම කේන්ද්‍රකර ගෙනයි මේ හැම සංයෝජනයක්ම තියෙන්නේ.

මගේ ජීවිතයේ දුකක් නැතුව පැවැත්වීම සඳහා මට උපකාර පිණිස තමයි මගේ දරුවෝ, මගේ ස්වාමීපුරුෂයා, මගේ බිරිත්දෑ, මගේ දෙමව්පියෝ කියල මේ වටපිටාවක් ඉන්නවා. මොකද ..? මේ අය රාශියක් හදාගන්නේ, මට කරදරයක් වෙච්ච දවසට උදව් කරයි. මාව බලාගනියි. මාව රැකගනියි. මට උදව් කරයි. උපකාර කරයි. කියන තැනකින් තමයි මේ අතින් ඔක්කෝම ටික අපි හදාගෙන තියෙන්නේ. එහෙම නැතිනම් මට පාලයි මේ දේවල්

නැතිහින්දා. මට තනිකමයි මේ අය නැතිහින්දා. මගේ තනිකම නැතිවෙන්න, මගේ පාලුව නැතිවෙන්න, මගේ දුක නැතිවෙන්න තමයි මේ ඔක්කොම තියෙන්නේ.

දරුවෙක් දෙන්නෙක් හදාගන්නෙ නැත්නම් මොකද වෙන්නේ ..? මට පාලුයි, මට තනිකමයි. එතකොට මගේ පාලුව, මගේ තනිකම නසාගන්නයි ඒවත් හදන්නේ. එතෙත්ට ආදරේ කුමක් හින්ද ද ..? ඒ ඒ වස්තුව තියෙනකොට මට පාලුව නැතිවෙනවා. එතකොට කාට ආදරේට ද මේ කරලා තියෙන්නේ ..? මට ආදරේට. දරුවෙක් හිටියේ නැත්නම් කාටද පාලු ..? මට. මගේ පාලුව යන්න නම් මොකෝ කරන්න ඕන ..? දරුවෙක් හදාගන්න ඕන. එතකොට මගේ පාලුව යන්නයි මේ දරුවා හදාගන්නේ. එතකොට දැන් වැඩිපුර ආදරේ සෙනෙහස කාටද ..? මට.

ඊටපස්සේ ඒ දරුවා ලෙඩ වුනොත් කාටද දුක ..? මට. ඒ හින්දා මට දුක නොඑන්න නම් මොකද කරන්න ඕන ..? දරුවා ලෙඩ නොවෙන්න බලාගන්න ඕන. දරුවා මැරුණොත් කාටද දුක ..? මට. මට දුක නොඑන්න නම් දරුවා නොමැරෙන්න ඕන. අතෙත්ට උපස්ථානකරන වාරයක් ගානේ දකින්න, ඔබ ඔබට කොච්චර ආදරේද කියන එක. තණ්හාව දකින්න ඔබ.

තනියෙන් ගෙදර ඉන්නකොට පාලුයි, කාන්සියි, තනිකමයි. ඒ හින්දා මට පාලුව යන්න තමයි, චිත්‍රපටියක් බලන්න තමයි රූපවාහිනිය තියෙන්නේ. මේ රූපවාහිනිය තියෙන්නෙම මොකේටද ..? මට පාලුව, තනිකම නැසෙන්න. එතකොට මේ රූපවාහිනිය කැඩුනොත්, බිඳුනොත් දුක එන්නෙ කාටද ..? මට. ඉතින් ඒ හින්දා ඒකත් රැකගන්න ඕන. ඔය වගේ ඔබට ඔබ වටේ තියෙන මේ හැම වස්තුවක්ම තියෙන්නේ ඔබව කේන්ද්‍ර කරගෙන. ඔය තියෙන වස්තුවක් වස්තුවක් ගානේ ඔබ ඔබටයි ආදරේ. ඔබට ඔබ කොච්චර ආදරේද කියන එක ජේනවා මේ බාහිර වස්තුවට තියෙන තණ්හාවෙන්, මේ බාහිර වස්තුව මේ විදියට ඔබ සකසුරුවම් කරන්න හදන එකෙන්. සමහරවිට ඒක ඔබට ජේන්නේ නැතුව ඇති. ඔබට හිතෙන්නේ ඇත්තටම මම මේ ළමයටයි හරි ආදරේ කියලා. මම මේ ගෙදරටයි හරි ආදරේ කියලා. මේ කෙනාටයි හරි ආදරේ කියලා. නමුත් බාහිර වස්තුවක් පෙන්නුවට



මේ තණ්හාව කේන්ද්‍රවෙලා තියෙන්නේ වක්‍රාකාරව කැරකිලා එන්නේ තමන්ට.

ඔය අම්මල එහෙම අපේ මැරුණහම අඩන හැටි පොඩ්ඩක් නිකං බලාගෙන ඉන්නකෝ. සම්පූර්ණ කියන දුක්-අදෝනාව කියන්නේ තමන් ගැන නෙමෙයි ද කියලා. “අනේ මගෙ රත්තරන් අම්මා, මගෙ අම්ම ඉන්නකොට මට කන්න දුන්නා, මට බොන්න දුන්නා, මගෙ ඇඳුම් ටික හේදුවා, මාව ඉස්කෝලෙ යැව්වා, අනේ මගෙ රත්තරන් අම්මා දැන් මට කවුද සලකන්නේ ..? ” කියල නේද අඩන්නේ ..? එතකොට දැන් අඩන්නේ අම්ම වෙනුවෙන්ද ..? තමන්ට වෙච්ච පාඩුව වෙනුවෙන්ද ..? කියල බලන්න හොඳට. මේ ලෝකයේ හැමතැනකම තියෙන්නේ කෙනා කෙනාට ආත්මාර්ථකාමීකම, තණ්හාව.

මේ තණ්හාවට කේන්ද්‍රවෙලා තියෙන්නේ මම කියන එක. මාව මුල් වෙලා තියෙන්නේ. ඔබ මේ සවිඥානික කයේ මම කියන හැඟීම තියෙන තැන, මම කියන හැඟීමට ලක්වෙලා තියෙන වස්තුවත්, ඒ වස්තුව අල්ලගෙන මම කියන හැඟීම පවතින ආකාරයත් දෙක හොඳට අවුස්සල, භාරලා බලන්න. මම, මම, මම, මම කිය කියා ඔහේ යන්න අරින්නෙ නැතුව. එහෙම බැලුවොත් මේ තණ්හාවට කේන්ද්‍රවෙලා තියෙන භූමිය ඔබට පාදගන්න පුළුවන්. පැදුනොත්, ඒකාන්තයෙන් මේ තණ්හාව කියන භූමිකාව රහපාන්නේ මෙන්න මේ රවුම ඇතුලේ. මෙන්න මේක ගලවල අයිත්තරන්න ඔබට පුළුවන්කම ලැබුනොත් එකතැනයි ඔබට අයිත්තරන්න වෙන්නෙ.

මේ මම කියන කොටුව, කේන්ද්‍රය අයිත්ත කලොත් මේ සියලු වස්තු එක්ක තියෙන බැඳීම අයිත්තවෙනවා. එයාට මේ කිසි වස්තුවක් අවශ්‍ය නැහැ රකින්න. මොකද ඒ ..? මට දුක් පිණිස, මට සැප පිණිස කියන දර්ශනයක් එයාට ඉතුරුවෙන්නේ නැති නිසා. ඒ නිසා විදර්ශනාවට ලක්වෙන්නෙ, කෙලින්ම ඉලක්කවෙන්නේ මොකක්ද ..? මෙන්න මේ තණ්හාවට මුල්වෙච්ච මම. එතකොට අද අපි කාම භූමියේ හැමෝම මම, මම කියන මේ රූප මිටිය ගන්න. මේ රූප මිටියේ සැබෑම ස්වභාවය අපි පොඩ්ඩක් හොයලා පර්යේෂණය කරලා බලමු.

“ඉමමෙව කායං යථායීතං යථාපණිහිතං

ධාතුසො පච්චවෙක්ඛති”

මේ කයේ සැබෑම ස්වභාවය, “ඉමමෙව කායං යථායීතං යථාපණිහිතං” යම් සේ පවතීද යම් සේ පිහිටා පවතීද එසේ ඇත්ත ඇති-හැටිය නුවණින් මෙනෙහිකළ යුතුයි. අපි ගත්තොත් පොළොවේ තියෙන කළුගලක්, පස් ටිකක්, ගඩොල් කැටයක් ගත්තොත් ඒ ගඩොල් කැටය තමන්ගේ ජීවිතය කියල දැක්කොත් හරි ද..? එහෙම නැත්නම් ඒ කළුගල තමන්ගේ ආත්මයයි කියල දැක්කොත් හරි ද..? එහෙම නැත්නම් ගඩොල් කැටේ, කළුගල, මැටි ටික “මම” කියල දැක්කොත් හරි ද..? එහෙම දකින්න සුදුසු ද..? දකින්න සුදුසු නැහැ නේද..? සුදුසු නැහැ. ගන්නවා තියාගන්න සුදුසුත් නැහැ.

ඒ වගේ ඕගොල්ලෝ දන්නවද..? ඒ බාහිර ගඩොල් කැටයක්, මැටි ටිකක්, කළුගලක් හැදිලා තියෙන්නේ “පයවි” කියන තද ස්වභාවයක්, ධර්මතාවයක්. සන ස්වභාවයක් මුල් කාරණාව කරගෙන. පොළොව; පයවි. ඒ පයවි ගතියමයි, ඒ පයවි ලක්ෂණයමයි, සත්ව-පුද්ගල නොවන ඒ පයවි ස්වාභාවයමයි, මේ අපි කෙනා කෙනා අද “මම, මම” කියාගෙන ඉන්න කයේ තියෙන කෙස්, ලොම්, නිය, දත්, සම්, මස්, නහර, ඇට, ඇට මිදුළු කියල කියන්නේ; ඒ පයවි ස්වාභාවයමයි. පොළොවේ තියෙන පයවි ධාතුව, ආපෝ ධාතුව උදව්කරගෙන තමයි ගොයම් ගහක්, අඹ ගහක් හැදෙන්නේ. ඊටපස්සේ ඒ බත් කෑවහම, පාන් කෑවහම ඒකෙන් පයවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ කියන සතර මහා ධාතු රූප කලාප වලින් තමයි මේ කෙස්, ලොම්, නිය, දත් කියන ටික හැදෙන්නේ. මේ ශරීරයේ තියෙන කෙස් ටිකක් කපල පැත්තකට දැමීමොත්, පැත්තකට දාල තියෙන කෙස් ටික “මම” කියල හිතෙනවද..? නැහැ. එතකොට හිතෙන්නේ, පේන්නේ කොහොමද..? කෙස් කියල විතරයි නේද..? දැනුත් මේ ශරීරයේ තියෙන්නේ මම නොවන කෙස්මයි.

හැබැයි මගේ ඔළුව පෙන්නුවට වැඩක් නැහැ. ( තමන් වහන්සේගේ හිස පෙන්වමින් ) රෝම කූප ටිකක් ගලවලා පැත්තකට දැමීමොත්, මම කියලා කියනවද ..? නැහැ. දැනුත් මේ ශරීරයේ තියෙන්නෙ මම නොවන රෝම කූපමයි. නියපොතු ටිකක් ගලවලා පැත්තකින් දැමීමොත් “නිය” කියල පෙනෙනවා, “කෙනා” ජේන්නේ නැහැ. දැනුත් මේ ශරීරයේ තියෙන්නේ කෙනෙක්ගෙ නොවන නියපොතමයි. ඒ වගේ කොටස් විස්සක් තියෙනවා තද ස්වභාවයේ; ඒක පයිවි. කෙනෙක්ගේ, පුද්ගලයෙක්ගේ නොවන කොටස් විස්සක් තමයි මේ රූපෙ දැනුත් තියෙන්නේ.

ඊටපස්සේ ලිඳක, වැවක, පොකුණක තියෙන වතුර ටිකක් ගත්තොත් මේ වතුර “මම” කිව්වොත් හරි ද ..? වතුර “මගේ” කිව්වොත් හරි ද ..? වතුර “මගේ ආත්මයයි” කියල දැක්කොත් හරි ද ..? නැහැ. වතුර කියල කියන්නෙ සත්වයෙක් හෝ පුද්ගලයෙක් ද ..? නැහැ. ඒ වතුර, නැත්නම් ඒ ආපෝ ස්වාභාවයමයි මේ ශරීරයේ තියෙන පිත, සෙම, සැරව, ලේ, දහඩිය කියන මේ කොටස්. සෙම ටිකක් බිම තිබ්බොත් මේ මම කියල හිතෙනවද ..? නැහැ. එතකොට ලේ ටිකක් බිම තිබුනොත් මේ මම, මගේ ආත්මයයි කියලා හිතෙනවද ..? මුත්රා ටිකක් තිබුනොත් මම කියල හිතෙනවද ..? දැනුත් මේ ශරීරයේ තියෙන්නේ මම නොවන ඒ කොටස්මයි.

එතකොට බාහිර ගිනිගොඩකින්, සූර්ය රශ්මියෙන් හමන උෂ්ණයක් තියෙයි නම්, මේ ශරීරයේ තියෙන උෂ්ණයක් තියෙයි නම් සමානයි.

බාහිර ගස්-වැල් හොලවමින් හමන සුළඟක් තියෙයි නම් මේ ශරීරයේ අත-පය හකුළුවන්න, දිගහරින්න, ඒ වගේම මළ-මුත්රා බැහැර කරන්න ඉදිරියෙන් ආපහු යොමුකරන වායු ධාතුවක් තියෙයි නම් සමානයි.

මේ රූප මිටියේ යථාර්තය තමයි පයිවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ. හැබැයි මේ විදියට හැදිලා තියෙන්නේ ඇයි ..? බීජය නිසා. අඹ ගහක් ගන්න. අඹ ගහ කියන තැන තියෙන්නේ පයිවි, ආපෝ,

තේජෝ, වායෝ කියන සතර මහා ධාතුවේ රූප කලාප. ඒ විදියට හැදෑනේ ඇයි ..? අඹ ඇටේ නිසා. හැම වෙලාවෙම පොළොවෙ තියෙන සතර මහා ධාතුව ඒ ආකාරයට රාශි කරන්නේ, රාශි කිරීමේ හැකියාව තියෙන්නේ ඒ වස්තුව හදන බීජය තුල.

තල් ඇටයක් හෝ පොල් ගෙඩියක් හෝ ගත්තොත් ඒ බීජයේ තියෙන ගතියට සතර මහා ධාතුව රාශි වෙලා තියෙනවා අතු-ඉති බෙදෙන්නේ නැතුව.

අඹ ගහක් කියනකොට ඒ බීජයේ ගතියට අතු-ඉති බෙදිලා සතර මහා ධාතුව අවකාශ ධාතුවේ රාශිවෙලා තියෙනවා.

ඒ වගේ එතකොට අඹ ගහ හේතු-ප්‍රත්‍යයි. හේතුව අඹ ඇටේ. ප්‍රත්‍යය සතර මහා ධාතුව. නැත්නම් පොළොවෙ තියෙන ඕජා සාරය. පොල් ගෙඩිය, තල් ඇටේ; හේතුව. පොළොවෙ තියෙන ඕජා සාරය; ප්‍රත්‍යය. හොඳට බලන්න මේ ප්‍රත්‍යයේ ස්වභාවය. පොළොවෙ තියෙන පස්, දිය, ගිනි, සුළං හතරේ තිබුණේ නැහැ; තල් ගහක් මෙහෙම හදනවා, පොල් ගහක් මෙහෙම හදනවා, අඹ ගහක් මෙහෙම හදනවා කියලා. මේ මේ විදියේ ගස් හදනවා කියන හැකියාව තිබුණේ; ඒ ඒ ගස් වලට ආවේණික වෙච්ච බීජයේ. බීජයට විතරක් ගහක් හදන්න පුළුවන්ද පොළොවෙ තියෙන පස්, දිය, ගිනි, සුළං හතර නැත්නම් ..? පස්, දිය, ගිනි, සුළං හතරට එක එක හැඩට බෙදී සිටින්න පුළුවන්ද බීජය නැත්නම් ..?

එතකොට ගහක් හැදෙන්න දෙපැත්තක් ඕනවෙලා තියෙනවා නේද ..? මොකක්ද ..? බීජයකුත්, බීජය ප්‍රත්‍යය වෙන පස්, දිය, ගිනි, සුළං හතරත්. බීජයට කියනවා හේතුව කියලා. සතර මහා ධාතුවට කියනවා ප්‍රත්‍යය කියලා. අඹ ගහ කියනකොට හේතු-ප්‍රත්‍යයි. අඹ ඇටේ හේතුව. පය්වි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ සතර මහා ධාතුව ප්‍රත්‍යය. තල් ගහ හේතු-ප්‍රත්‍යයි. පොල් ගහ හේතු-ප්‍රත්‍යයි. කවුරුහරි ඇහුවොත් හේතුව මොකක්ද ..?, ප්‍රත්‍යය මොකක්ද ..? කියලා, කියන්න පුළුවන්ද ..? පොල් ගහට හේතුව මොකක්ද ..?, ප්‍රත්‍යය මොකක්ද ..? පොල් ගෙඩිය; හේතුව. පස්,

දිය, ගිනි, සුළං හතර; ප්‍රත්‍යය. බලන්න; පස්, දිය, ගිනි, සුළං හතර හැම එකකටම සමානව උදව්කරනවා නේද..?

ඒ වගේ මේ සතර මහා ධාතු රූප මිටියේ, එකම බත්, පාන්, කවුපි, මුංඇට කාල කොහොමද ස්ත්‍රීන් හැදුනේ ..? කොහොමද පුරුෂයෝ හැදුනේ ..? ස්ත්‍රී බත්, පුරුෂ බත්, ස්ත්‍රී පාන්කැලි, පුරුෂ පාන්කැලි කියල එහෙම තියෙනවද..? නැහැ. මේ විදියට රූපය හදන්න ඕනෑකම කෙටියෙන්ම විඥානයේ බීජය කියලා. පෙර අවිද්‍යාව නැමැති අවිද්‍යා - සංඛාරය නැමැති කර්ම-විඥානය තමයි මේකට හේතුව. ඒ හේතුව ඒ බීජයට අනුව කන-බොන ආහාරය තමයි ප්‍රත්‍යය; සතර මහා ධාතුව. මේ කය හේතු-ප්‍රත්‍යයි. තල් ගහක්, පොල් ගහක් හැදුනා වගේ තමයි. බීජය කියන එක, ඒ බීජය තුල තමයි අතු-ඉති මේ විදියට ගිහිල්ලා, මේ විදියට හදන්න ඕනෙයි කියනකම තියෙන්නේ; බීජය පැත්තෙ. ලෝකයා පුරුෂයෙක් කියලා හිතන විදියට මේ රූප මිටිය හදන්න ඕනෙයි කියනකම, ගතිය තියෙන්නේ හිත පැත්තෙ, කර්ම පැත්තෙ; බීජය. කර්මය තමයි හේතුව. කබලිංකාර ආහාරය තමයි; ප්‍රත්‍යය. කර්මය නැමැති හේතුව, ආහාරය නැමැති ප්‍රත්‍යය කියන දෙකම එකතු කරගෙන තමයි අවකාශ ධාතුව තුල මේ සතර මහා ධාතු රූප මිටිය පැනනැගිල තියෙන්නෙ. අඹ ඇටේ නමැති හේතුවත් සතර මහා ධාතුව නැත්නම් ආහාරය නැමැති ප්‍රත්‍යයත් දෙක එකතු කරගෙන හේතු-ප්‍රත්‍යයෙන් අවකාශ ධාතුව තුල සතර මහා ධාතු රූපය මේ විදියට රාශි වෙලා තියෙන එකට අපි “අඹ ගහ” කියන ප්‍රඥප්තියට යනවා.

කර්මය නැමැති හේතුව හේතු කරගෙන, ආහාරය නැමැති ධර්මය ප්‍රත්‍යය කරගෙන, අවකාශ ධාතුව තුල රාශිවෙලා තියෙන, හේතු-ප්‍රත්‍යයෙන් රාශිවෙලා තියෙන මේ රූප මිටිය “කය” යැයි යන ගණයට යනවා. මේ කය හොඳට බලන්න, කර්ම-විඥානයක් නැතිනම් සතර මහා ධාතුවට විතරක් පුළුවන්ද ස්ත්‍රීභවක් ඇතිකරන්න හෝ පුරුෂභවක් ඇතිකරන්න හෝ මනුෂ්‍යභවක් ඇතිකරන්න හෝ තිරිසන්භවක් ඇතිකරන්න පුළුවන්ද ..? හරකෙක්, බල්ලෙක්, උෟරෙක්, පූසෙක් ගත්තොත් ඒත් සතර මහා ධාතු තමයි පැවැත්ම. නේද ..? මනුෂ්‍යන්ට විතරක් නෙමෙයි. හොඳයි, සතර මහා ධාතුව නොතිබුනා නම් හේතුවට විතරක් පුළුවන්ද ජීවිතයක්,

රූපයක් හදන්න. අඹ ඇටට පුලුවන්ද ගහක් හදන්න, පොළොවෙ පස් නැත්නම් ..? බැහැ.

එහෙනම් කර්ම-විඥානයට පුලුවන්ද සතර මහා ධාතුවේ ආභාෂය නොලබා, උපකාරය නොලබා, ප්‍රත්‍යය නොලබා මේ වගේ ජීවිතයක් හදන්න ..? බැහැ. එහෙනම්, හැබැයි ඒකෙන් තියෙනවා විඥානයේ තියෙන කර්මජ ගතිය, නැත්නම් කර්ම-විඥානය කියුවේ හේතුව. හේතුවේ හැටියට මනුස්සයෙක්ද ..? මනුස්සයෙක් වෙච්ච එකෙන් ස්ත්‍රියක් හැටියටද ..? පුරුෂයෙක් හැටියටද ..? නැත්නම් බල්ලෙක්, තිරිසනෙක්ද ..? තිරිසනෙක් වුනොත් අශ්වයෙක්ද ..? හරකෙක්ද ..? බල්ලෙක්ද ..? පූසෙක්ද ..? කියල ඒකෙන් බෙදෙනවා ගතිය. ඒ ගති ටික ඔක්කොම තියෙන්නේ මොන පැත්තෙද ..? ප්‍රත්‍යයයේ ද ..? හේතුවේද ..? ; හේතුවේ.

ප්‍රත්‍යය කියන එක කාටත් එකයි. බල්ලටත් බත් කෑ හැකියි, එතන පැවැත්මටත් රූපෙට බත්, පූසෙකුටත් බත්, ස්ත්‍රියක් කියන තැනටත් බත්, පුරුෂයෙක් කියන තැනටත් බත්; ප්‍රත්‍යය කාටත් සාධාරණයි. හැබැයි හේතුව හැමෝටම සාධාරණ වෙන්නේ නෑ. ඒ වර්ගයට ඒ වර්ගය. පොල් කියන හේතුවෙන් හැදෙන්නේ පොල් මිසක තල්වත්, අඹවත් හැදෙනවද ..? නැහැ. තල් කියන හේතුවෙන් හැදෙන්නේ තල් මිසක පොල්වත්, අඹවත් හැදෙනවද ..? නැහැ. අඹ කියන හේතුවට හැදෙන්නේ අඹ මිසක පොල්වත්, තල්වත් හැදෙන්නෙ නැහැ. හැබැයි ප්‍රත්‍යය හැමවෙලාවෙම කාටත් සාධාරණයි.

ඒ වගේ, මනුස්ස කියන හේතුවෙන් විඥානයෙන් මනුස්සයෙක් මිසක ආයේ තිරිසනෙක් හැදෙන්නේ නැහැ. ඒ මනුස්සයෙක් කියන හේතුව තුල හැදෙන්නේ මනුස්සයෙක්මයි. එතකොට මම ඒකෙන් ගත්තෙ මේ කය හේතු-ප්‍රත්‍යයි. අවකාශ ධාතුව තුල පැනනැගල තියෙනවා. හේතු-ප්‍රත්‍යයෙන් හටගත්ත මේ කය ගත්තහම; පඨවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ කියන සතර මහා ධාතුව ප්‍රත්‍යය වෙලා, කර්ම-විඥානය හේතුව වෙලා. නාම කයයි, රූප කයයි කියල නාම-රූපයි කියල අපි කියන තැන හේතු-ප්‍රත්‍යයෙන් පැනනැග්ග රූපයක් තියෙන්නේ.

ඔය රූපයේ ගත්තහම හේතු-ප්‍රත්‍යයෙන් හටගත්ත, හටගන්න අඹ පැළේටත් අංකුර අවස්ථාවක් තිබුන නේද ..? ඒකටත් පැළෑටි අවස්ථාවක් තිබුණා. ඒ හේතු-ප්‍රත්‍යයෙන් හටගන්න ඒ අඹ ගහටත් ළමා කාලයක් තිබුණා. තරුණ කාලයක් තිබුණා. ඒකටත් තලත්තෑනි වයසක් තියෙනවා. ඒ ගහක් වුනත් දිරනවද නැද්ද ..? දිරනවා. ඒ අඹ ගහකට වුනත් ලෙඩ හැදෙන්න බැරිද ..? පුළුවන්. අඹ ගහක් වුනත් මැරෙන්නෙ නැද්ද ..? මැරෙනවා. හේතු-ප්‍රත්‍යයෙන් හටගත්ත මේ වස්තුවට, හේතුව සහ ප්‍රත්‍යය කියන ධර්මතා දෙකකින් හටගත්ත නිසා මේ අඹ ගහට කියනවා ඉපදීම ස්වභාවකොට ඇති වස්තුවක්. ජාතිය ස්වභාවකොට ඇති වස්තුවක්. මේ අඹ ගහට ලෙඩ-රෝග හැදෙන්න පුළුවන් නිසා ව්‍යාධිය ස්වභාවකොට ඇති වස්තුවක්. මේකත් ක්‍රම ක්‍රමයෙන් දිරල යන නිසා ජරාව ස්වභාවකොට ඇති වස්තුවක්. මේ හේතුව හෝ මේ ප්‍රත්‍යය හෝ හේතු-ප්‍රත්‍යය දෙකම හෝ නැතිවුනොත්; මේ ගහ නැතිවෙනවා. මේ ගහේ හේතුවේ අනුග්‍රහය හෝ නැතිවුනොත්, ප්‍රත්‍යයේ අනුග්‍රහය හෝ නැතිවුනොත්, හේතු-ප්‍රත්‍යය දෙකේම අනුග්‍රහය නැතිවුනොත් මේ ගහ මැරෙනවා. එතකොට මරණය ස්වභාවකොට ඇති ධර්මයක්. ගහක් කියල කියන්නේ ජාති, ජරා, ව්‍යාධි, මරණ කියන ස්වාභාවධර්මයක් උරුමකරගෙන පවතින වස්තුවක්.

ඒ වගේමයි මේ කය, කර්මය නමැති බීජය; හේතු කරගෙන, ආහාරය නමැති ප්‍රත්‍යය; ප්‍රත්‍යය කරගෙන, හේතු-ප්‍රත්‍යයෙන් හටගත්තාවූ පැනනැන්ගාවූ අවකාශය තුල මේ කය; හේතු-ප්‍රත්‍යයෙන් හටගත්ත නිසා ඉපදීම ස්වභාවකොට ඇති ධර්මයක්. මේ කයෙන් ලෙඩ හැදෙනවා. ව්‍යාධිය ස්වභාවකොට ඇති ධර්මයක්. මේ කයටත් මොටෙයියා අවස්ථාවක් තිබුණා. බීජ අවස්ථාවක් තිබුණා. අංකුර අවස්ථාවක් තිබුණා. බීජ අවස්ථාවක් තිබුණා. ළදරු අවස්ථාවක් තියෙනවා. ළමා කාලයක් තියෙනවා. මේ රූප මිටියට. තරුණ කාලයක් තියෙනවා. තලෑස්තෑනි වයසක් තියෙනවා. මේ රූපයත් දිරනවා. මේ රූපයත් මැරෙනවා. හේතුව හෝ නැතිවීමෙන් ප්‍රත්‍යය හෝ නැතිවීමෙන් හේතුවයි, ප්‍රත්‍යයි දෙකම හෝ නැතිවීමෙන්; නැසෙනවා.

ඕකට තමයි අපි, හේතුව නැතිවීමෙන් මැරෙන පැත්තට කියනවා “කම්මක්බය” කියලා. ප්‍රත්‍යය නැතිවීමෙන් මැරෙන පැත්තට කියනවා “ආයුක්බය” කියලා. හේතුව, ප්‍රත්‍යය දෙකම නැතිවීමෙන් මැරෙන පැත්තට කියනවා “උභයක්බය” කියලා. සමහරවිට දෙකම තියෙද්දී අහඹු විදියට මැරෙන්න පුළුවන් “උපවිච්ඡේදක” කියලා කියනවා.

එතකොට හේතු-ප්‍රත්‍යයෙන් හටගත්ත මේ කය, හොඳට බලන්න අර අඹ ගහට උපමා කරලා, ඒක දැන් සත්වයෙක් පුද්ගලයෙක්ගෙ නෙමේ නේද ..? හේතු-ප්‍රත්‍යයෙන් හැදුනු ඒ ගහ වගේම ..? හේතු-ප්‍රත්‍යයෙන් හැදුනු මේ රූප මිටියේ බීජ අවස්ථාවක්, අංකුර අවස්ථාවක්, ළදරු අවස්ථාවක්, ළමා අවස්ථාවක්, තරුණ අවස්ථාවක්, ක්‍රම ක්‍රමයෙන් දිරුවා, ලෙඩවෙනවා, මැරුණා. ඔබවත් මමවත් සසරේ කවදාවත් මේ කයේ ඇත්ත, තමන්ගෙන් නොවන, අනුන්ගෙන් නොවන, හේතු සහ ප්‍රත්‍යය කියන දෙකකින් හටගත්ත, හේතු-ප්‍රත්‍යයෙන් හටගත්ත රූප මිටියක් කියල දන්නෙ නැහැ. ඉගෙනගෙන නැහැ. උගන්නල නැහැ. එහෙම උගන්නන සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ නමක් අපිට හම්බවෙලා නැහැ. ඒ හින්දා මේ හේතු-ඵල දහම; ලෝකේ හැමදාම පැවතුණු, හැමදාම පවතින ඇත්ත, නමුත් ඒක ලෝකෙට වැහිලා යටවෙලා.

ලෝකය තුල ඉගැන්වුවෙන් ඉගෙනගත්තෙන් ඔබටත් මටත් පෙන්වුවේ මේ හේතු-ප්‍රත්‍යයෙන් හටගත්ත රූපය; හේතු-ප්‍රත්‍යය බව නෙමෙයි. මේ රූපය අවකාශ ධාතුව තුල හේතූන්ගෙන්, ප්‍රත්‍යන්ගෙන් පැනනැග්ග රූප මිටියක් කියල නෙමෙයි හඳුන්වල දුන්නේ; මේ කය “මම” කියලා, මේ කය “මගේ” කියලා, මේ කය “මගේ ආත්මය” කියලා බලන්නයි ලෝකෙ කියලා දුන්නේ. මේ කයම ඇසුරු කරගෙන පවතින හිත මේ කයට නැඹුරු කලේ “මම, මම” කියලයි, “මගේ, මගේ” කියලයි. අන්තිමට ඒකෙ ප්‍රතිඵලේ දන්නවද, ඔබ මොකක්ද වුනේ කියලා ..?

මේ කය; ජාතිය ස්වභාව කොට ඇති මේ කය; “මම” කියලා, “මගේ” කියලා, “මගේ ආත්මයයි” කියලා හිතින් ගන්නකොට; ඔබ ජාතිය ස්වභාව කොට ඇති කෙනෙක් වෙලා.



හේතු-ප්‍රත්‍යයයෙන් හටගත්ත මේ කය ලෙඩවෙනවා, ලෙඩවෙන කය; “මම” කියලා, “මගේ” කියලා, “මගේ ආත්මයයි” කියලා ගන්නකොට දැන් ඔබ ලෙඩවෙන කෙනෙක් වෙලා.

මේ කය දිරනවා. දිරන රූපය; “මම” කියලා, “මගේ” කියලා, “මගේ ආත්මයයි” කියලා ගන්නකොට; ඔබ දිරන කෙනෙක්, ජරාවට පත්වෙන කෙනෙක් වෙලා.

මේ කය නැසෙනවා; හේතුව හෝ ප්‍රත්‍යය හෝ නැතිවීමෙන්. ඒ නැසෙන කය; “මම” කියලා, “මගේ” කියලා, “මගේ ආත්මයයි” කියලා ගන්නකොට ඔබ මරණයට හිමිකාරයෙක් වෙනවා.

ඔබ අද ජරා-මරණ ධර්මයෙන් යුක්ත කෙනෙක්. ඔබ අද ඉපදීම ස්වභාව කොට ඇති, ලෙඩවීම ස්වභාව කොට ඇති, මහඵලව ස්වභාව කොට ඇති, මරණය ස්වභාව කොට ඇති ඊට නියම වෙච්ච, ඊට නියත වෙච්ච කෙනෙක්. ඔබ දන්නවාද; ඔබ ජරා-මරණ සංඛ්‍යාත ජීවිතයකට හිමිකම් කියුවේ කුමක් නිසාද කියලා ..? ජරා-මරණ සංඛ්‍යාත රූපය උරුමකරගත්ත එකේ දෝෂයට. මේ රූපය; “මම” කියලා, “මගේ” කියලා, “මගේ ආත්මයයි” කියලා උපාදාන වශයෙන් ගත්ත එකේ දෝෂයට. ඔබ ගත්තේ රූපය නෙමෙයි උපාදාන වශයෙන්, ඔබ ගත්තේ ජරා-මරණයි. රූපය ලෙඩවෙනවා නම්, රූපය දිරනවා නම් මහඵල වෙනවා නම්, රූපය මැරෙනවා නම් නැසෙනවා නම් ඔබ ඒ රූපය; “මම” කියලා, “මගේ” කියලා, “මගේ ආත්මයයි” කියලා හිතීන් ගත්තොත් ඔබ ඒ උපාදාන කලේ ජරා-මරණයි. ජරා-මරණ මගේ කියලා බදාගෙන ඉන්නතාක් ජරා-මරණ දුකෙන් මිදෙනවද ..? මිදෙන්නේ නැහැ.

ඉතින්, බුදුහාමුදුරුවෝ ලෝකයේ පහල වුනේ මේ කයේ ඇත්ත පෙන්නලා, මේ කය “මම” හෝ “මගේ” හෝ “මගේ ආත්මය” නෙමෙයි ..,

“නෙතං - මම, නෙසො හමස්මීං, නමෙසො අත්තාති  
එව මෙතං යථාභූතං, සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං”

මේ කය “මම නෙමෙයි”, “මගේ නෙමෙයි”, “මගේ ආත්මය නෙමෙයි” කියලා මෙසේ ඇත්ත ඇතිහැටියේ දැක්ක යුතුයි.

මේ කය “මම නෙමෙයි”, “මගේ නෙමෙයි”, “මගේ ආත්මය නෙමෙයි”, එහෙනම් කොහොමද දැක්ක යුත්තේ..? මේ කය හේතු-ප්‍රත්‍යය. හේතුව සහ ප්‍රත්‍යය නිසා හටගත්ත මේ කය, හේතුව සහ ප්‍රත්‍යය නැතිවෙනකොට නැතිවෙන ධර්මතාවයක්. හිතීන් දැක්ක යුතුයි. අන්න ඒ විදියට යම්කිසි කෙනෙක් දැක්ක නම් මේ කය; “මම” කියලා, “මගේ” කියලා, “මගේ ආත්මයයි” කියලා නොගන්නවා නම් එතකොට තියෙන ආනිසංශය තමයි කය ලෙඩ වුනාට “අනේ මම දැන් ලෙඩවෙලා නේද..?, අනේ මට පිළිකාවක් හැදිල නේද..?, අනේ මට අංශභාගෙ හැදිල නේද..? කියලා තමන්ට සංඥා මාත්‍රයක්වත් එන්නෙ නැහැ. ලෙඩවෙන රූපය ලෙඩවෙලා. ලෙඩ නොවූ සිතීන් එයාට ඉන්න පුළුවන්. මේ රූපය දිරනකොට, කෙස් පැහෙනවා, හම රැළිවැටෙනවා, ඇස් ජේන්නෙ නැතුව යනවා, අත-පය වලංගු නැතිව යනවා. මේ එබඳු රූපය මම, මගේ කියලා ගන්න කොට මේ මගේ ඇස් ජේන්නෙ නැහැනෙ, මගේ ඇත-පය වලංගු නැහැනේ, අනේ මගේ දැන් කෙස් වැටිලනේ, කෙස් ඉඳෙනවානේ. කය අනුව පෙරලෙන හිතකින් ඉන්න එයාට ඒ හේතුවෙන් දුක් දොම්නස් බොහෝයි. නමුත් මේ කය; “මම නෙමෙයි”, “මගේ නෙමෙයි”, “මගේ ආත්මය නෙමෙයි” කියල දකිනකොට අනේ දිරන රූපය දිරනවානේ. ඇස් නොපෙනෙන බව, කන් නොඇසෙන බව, අත-පය වලංගු නැති බව; මේ රූපේ හැටිනේ. එයා දිරන කය ඇතුව නොදිරන මනසකින් ඉන්නවා.

හේතූන්ගෙන්, ප්‍රත්‍යන්ගෙන් හටගත්ත මේ කය හේතුව හෝ දුබලවීමෙන් ප්‍රත්‍යය හෝ දුබලවීමෙන් නැසෙන්න යනවා. නැසෙන්න යනකොට මේ කය මම කියල හිතාගෙන ඉන්නකොට එයාට හිතෙන්නේ “අනේ මම මැරෙන්න යනවා” කියල බොහෝ සෙයින් දාහය ඇතිවෙනවා. දුක් දොම්නස් ඇතිවෙනවා. මේ කය “මම නෙමෙයි”, “මගේ නෙමෙයි”, “මගේ ආත්මය නෙමෙයි” කියල දකිනකොට මම මැරෙන්න යනවනේ කියන සංඥා මාත්‍රයක්වත් ඇතිවෙන්නේ නැහැ. “බිඳෙන දේ බිඳෙනවා, නැසෙන දේ නැසෙනවා නේද..?” කියල නුවණක්ම ඉතුරුවෙනවා.

දැවෙන්නෙ නැති, පිව්වෙන්නෙ නැති, සිසිල් වෙව්ව මනසකින් ජරා-මරණ ධර්මයෝ නුවණින් අත්විදිනවා. ජරා-මරණ එක්ක තමනුත්, තමන් එක්ක ජරා-මරණත් නැහැ. එයාගේ ජීවිතය අජරාමරයි. ජරා-මරණ එක්ක තමන්ව පණවන්න බැහැ. රූපය දිරයි, රූපය ලෙඩවෙයි, රූපය නැසෙයි. හැබැයි, එබඳු රූපය; “මම” කියලා, “මගේ” කියලා, “මගේ ආත්මයයි” කියලා ගන්නතාක් තමන් ඒ ජරා-මරණයන්ට නැදෑකම් කියනවා කියලත් දන්නවා.

මේ රූපය; “මම නෙමෙයි”, “මගේ නෙමෙයි”, “මගේ ආත්මය නෙමෙයි” කියලා දැක්කොත් ජරා-මරණයන් එක්ක තමන්ගේ නැදෑකමක් නැහැ. ජරා-මරණ සංඛ්‍යාත ලෝකයේම ජීවත්වෙනවා අජරාමරව, ජරා-මරණයන්ගෙන් මිදිලා. අන්න ඒ ධර්මතාවයයි බුදුහාමුදුරුවෝ පෙන්නුවේ. පෙන්නලා, බුදුහාමුදුරුවෝ පෙන්නුවා ඒ නිසා කායගතාසනිය වඩන්න.

හැමවෙලාවෙම මේ රූපය හේතු-ප්‍රත්‍යය බව, රූපය අවුස්ස අවුස්ස, පහුරු ගහා මේ රූපය හේතු-ප්‍රත්‍යය බව පෙන්නන්න. මේ රූපය; “මම නෙමෙයි”, “මගේ නෙමෙයි”, “මගේ ආත්මය නොවෙන” බව පෙන්නන්න. මේ රූපය “මම, මම” කියල හිතෙන හැඟීම ගෙවෙන විදියට කටයුතු කරන්න කියලා පෙන්නනවා.

අන්න එහෙම අපි සතිපට්ඨානය වඩන්නේ වෙන මොහොතටත් නෙමෙයි චතුරාර්ය සත්‍යය දන්න නිසා. මොකක්ද ..? මේ ජරා-මරණ සංඛ්‍යාත රූපය; මම, මගේ, මගේ ආත්මයයි කියල දන්නකම්, දකිනකම්, පෙනෙනකම් ජරා-මරණ දුක් විදින්න වෙනවා කියලත් දන්නවා. දුක දන්නවා. දුකට හේතුව දන්නවා; මේ ජරා-මරණ රූප මිටිය; “මම” කියලා, “මගේ” කියලා, “මගේ ආත්මයයි” කියලා ගත්තකමයි, හැඟීමයි මේ දුකට හේතුව. දැන් මේ රූපය; “මම” කියලා, “මගේ” කියලා, “මගේ ආත්මයයි” කියලා දැක්ක ගමන්ම මේ රූපෙට ආසයි. මේ මමනේ. ඒ හින්දා මගේ ජීවිතේට කැමතියි. මගේ ඇහැට කැමතියි. මගේ කණ, දිව, නාසය, ශරීරයට කැමතියි. මට කැමතියි. ඊටපස්සේ මම මට දුකක් නොඑන්න කැමතියි. මට සැප විදින්න

කැමතියි. ඊටපස්සේ මට දුකක් නොඑන්න, මට සැප විඳින්න තණ්හා ක්ෂේත්‍රය තව ටිකක් පුළුල් කරගන්නවා. ආවාහ-විවාහ වෙලා බිරින්දෑ කෙනෙක්, මට ස්වාමියෙක්, මට දරුවො ටිකකුත් හදාගන්නවා මට ආරක්ෂාව පිණිස. මේ මම ඉන්න හින්දා. ඊටපස්සේ ඒ තමන්ගේ දුවා-දරුවන්ට තමාටත් දුවා-දරුවන්ටත් රැකවරණය පිණිස කුඹුරක් ගන්න ඕන, වාහනයක් ගන්න ඕන, ඉඩමක් ගන්න ඕන, ගෙයක් හදන්න ඕනේ. ඊටපස්සේ ඒ ගෙදර-දොරේ, කුඹුරේ නඩත්තුව පිණිස තව රස්සාවක් කරන්න ඕනේ, මුදලක් හොයන්න ඕනේ. ඊටපස්සේ ඒ හම්බවෙන මුදල ප්‍රමාණවත් නැහැ. ඊටපස්සේ නුවණක් නැතිනම් අධර්මය පැත්තටත් නැඹුරු කරනවා. අන්තිමට “මම” කියන තැනින් ආරම්භ වෙච්ච තන්හාවේ උල්පත ගලාගෙන ගිහිල්ල තියෙයි ස්පර්ශ ආයතන හයේ කෙළවරටම යනකම්.

ඉතින් යම්කිසි කෙනෙක් මේ කය; මම, මගේ, මගේ ආත්මයයි කියලා ගන්න එක දුක නේද ..? කියලා දකිනතාක් දුකෙන් මිදෙන්නේ නැහැ කියලා දකිනවා නම් අද මේ විදියටම දකින්න. අද ඔබ ඔබේ ජීවිතය දකින්න. මම ලෙඩවීමට අයිතිකම් කියන කෙනෙක්. මහළු බවට අයිතිකම් කියන කෙනෙක්. මරණයට පත්වෙන කෙනෙක් වෙලා මම. ඒ මොකද ..? මම කය ගැන දන්නේ නැහැ. හිත ගැන දන්නේ නැහැ. හිතයි, කයයි කියලා දෙකක් දන්නේ නැහැ. ගෙඩිපිටින් මේ කයට “මම, මම” කිය කිය මේ ජීවත්වෙන එක විතරයි කරන්නේ. නමුත් බුදුහාමුදුරුවෝ පෙන්නවා ඇවිල්ලා මේ කයේ ඇත්ත. කය; හේතු-ප්‍රත්‍යයයි. හේතූන්ගෙන් ප්‍රත්‍යයන්ගෙන් හටගත්ත කයේ සැකැස්ම, පැවැත්ම; මේ සතර මහා ධාතුයි. ඔය ස්වභාවය නොදන්නාකම නිසා ඔබ හිතිනුයි ඔය කය මම, මගේ කියලා, මගේ ආත්මයයි කියලා උපාදානය කරගෙන ඉන්නේ. හිතීන් කය උපාදාන කරගෙන.

නාගයෙක් හරියට පෙනේකින් මැණිකක් වහගෙන ඉන්නවා වගේ මම, මගේ කියන සංඥාවෙන්, හිතෙන් ඔබ මේ කය වහගෙන ඉන්නේ. ඉතින් කයට මොනවහරි වෙච්ච ගමන් “අනේ මට උනෝ” කියලා කෑ ගහනවා. ඉතින් දුකට හේතුව මම, මගේ, මගේ ආත්මයයි කියලා, තණ්හාවයි කියලා දන්නවා. ඒ තණ්හාව කයෙන් පටන් අරගෙන මේ බාහිර වස්තු; හරියට ගහක් නියර

බිඳගෙන ගම්, නියම්ගම් යටකරගෙන යන්නාක් මෙන් මම කියන තැනින් පටන් ගත්ත තෘෂ්ණා නදිය ගෙවල්-දොරවල්, යාන-වාහන, ඉඩ-කඩම්, ගම්-නගර, රටවල්, ලෝකවල් යටකරගෙන මේ ගිහිල්ල තියෙන හැටි පෙන්වන්න පුළුවනි. තෘෂ්ණා නදිය පිටාර ගලල තියෙන හැටි. ඒකෙ ආරම්භ උල්පත දුක්ඛ සමුදය. මේ කය මම කියන තැන. ඉතින් යම්කිසි කෙනෙක් ...,

“නෙතං - මම, නෙසො භමස්මිං, නමෙසො අත්තාති”

මේ කය “මම නෙමෙයි”, “මගේ නෙමෙයි”, “මගේ ආත්මය නෙමෙයි” කියලා දැක්කොත්, දකිනවා නම් අර තෘෂ්ණාවේ ඇතට ගිය උල්පතේ මුල හිඳුනාම අරහෙ යටකරගෙන යන්න දෙයක් ඉතිරි වෙනවද ..? ඒ ජලය ඉතිරි වෙනවද ..? ඒ ජලය හිඳෙන්නෙ ඉබේමයි. එතකොට ඒ එක්කම ජරා-මරණ සංඛ්‍යාත මේ කය තියෙද්දීම අජරාමර සිතකින් ජීවත්වෙනවා. සිතේ මේ කය මම කියල අදහස් සංඥා මාත්‍රයක්වත් ඇති නොවෙන තැන දක්වාම ගෙවන්න පුළුවන්. මේ කයේ ඇත්ත පෙන්න පෙන්න, ඇත්ත පෙන්න පෙන්න ඔබ නිතරම කටයුතු කරනවා නම් මම කියන හිතේ හැඟීම කයට බැසගන්නේ නැතිවෙන්න, කය දකිනකොට මම කියන හැඟීම හිතේ උපදින්නේ නැතිවෙන විදියට ඔබ ටික ටික කටයුතු කරනවා නම් ඒකාන්තයෙන්ම මේ ජීවිතයේදීම ඔබට පිරිනිවන්පාන්න පුළුවන්. කෙලෙස් පිරිනිවීමෙන්ම පිරිනිවන්පාන්න පුළුවන්. ඒ කියන්නේ රහත්ම වෙන්න. නමුත් මේක අපි දැනගෙන නොකරනකමයි ප්‍රශ්නේ. අපි ඉගෙනගන්නෙ නැතිකමයි දෝෂය. හොඳට තේරුම්ගන්න මම හින්දම මම දුක් විදිනවා නෙමෙයි. අනවබෝධය නිසා තමන්ගෙ නොවන දෙයක් උරුමකරගන්න ගිහිල්ල මේ දුක් විදින්නේ.

ඉතින් යම්කිසි කෙනෙක් මෙන්න මේ වගේ දුක දකිනවා, දුකට හේතුව “මම, මගේ, මගේ ආත්මයයි” කියන කෙලේසයයි කියල දැකල, ඒ තණ්හාව දුක ඇතිකරපු හේතුව තණ්හාව නැතිකලොත් “මම, මගේ, මගේ ආත්මයයි” කියන දැකීම නැතිකලොත් ජරා-මරණ සංඛ්‍යාත ජීවිතය අවසන් කරලා අජරාමර නිවන මේ ජීවිතයේම සාක්ෂාත් කරගන්න පුළුවන් කියන දැනුමක් එනවා.

අන්න ඒ දැක්ම ඇතිව සතිපට්ඨානය වඩනව දැන්. එයා ගෙදර-දොරේදී ඉඩලැබෙන ගමන් චිත්ත භාවනාවක් කරනවා. පොල් ගානකොට, මිදුල අතුගානකොට, වලන්-පිහන්ටික හෝදනකොට; “සියළු සත්වයෝ නිදුක් වේවා ..! නිරෝගී වේවා ..! සුවපත් වේවා ..!” කියනවා.

ඊට අමතරව විදර්ශනාත් කරනවා. කොහොමද ..? මේ කය හේතු-ප්‍රත්‍යය බව. පුරාණ කර්මයෙන් හටගත්ත කන-බොන ආහාරයෙන් හැදුනු රූපයක් නෙ මේ. මේ කය මම කියල හිතුවට, මම කියල තේරුනාට මේ කය සතර මහා ධාතුවේ. හිත පිළිගන්නේ නැත්නම් කොටස් කොටස් වශයෙනුත් පෙන්වනවා කඩලා. කෙස්, ලොම්, නිය, දත් කියන්නේ පයවි ධාතු. බාහිර ගස්-ගල් වල තියෙන පයවි ධාතුව සත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් නොවෙනවා වගේම කෙස්, ලොම්, නිය, දත් කියන මේ කොටසුත් සත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් නෙමෙයිනේ.

පින්, සෙම්, සැරව මේ ශරීරයේ තියෙන එක් ආපෝ කොට්ඨාශයක්. බාහිර ලිංවල, පොකුණුවල තියෙන ආපෝ ස්වභාවය සත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් නොවෙනවා වගේ මේ පින්, සෙම්, සැරව කියන මේ ටික සත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් නෙමෙයි නේද ..? මේ විදියට බාහිර ධාතුවට ආධ්‍යාත්මික ධාතුව සම කර කර පෙන්වනවා. පෙන්නලා අනේ ඒ ඇත්ත නොදන්නාකම නිසා මෙව්වරකල් මේ රූප මිටිය “මම, මම” කිය කියා හිතාගෙන හිටියනේ. නමුත් ඇත්තටම මේ මම කියල හිතුවට පයවි ධාතුව මම වෙන්නේ නෑ නේද ..? පයවි ධාතුව පයවි ධාතුවම නේ. ආපෝ ධාතුව මම කියුවට මම වෙනවද ..? ආපෝ ධාතුව ආපෝ ධාතුවම නේ. කියල තර්ක කර කර, විතර්ක කර කර, හිත හිත; පොල්ගානවා, රෙදිටික හෝදනවා, මිදුල අතුගානවා.

එහෙම හිත හිතා ඉන්න තරම් තවම රළු නම් වූටි භාවනාවක් කරනවා. “සියළු සත්වයෝ නිදුක් වේවා ..! නිරෝගී වේවා ..! සුවපත් වේවා ..!” ඔන්න ඔය විදියට යම්කිසි කෙනෙක් කටයුතු කරනවා නම් භාවනාමය පුඤ්ඤකිරියවත්වූ කියන ටික එයා ජීවිතයේ පූර්ණය කරනවා. ඒ අතර ඒ තුල තියෙනවා නිස්සරණ ප්‍රඥාව. ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාව ලෝකේ තුල තියෙන්න

පුළුවන්. නමුත් මේ නිස්සරණ ප්‍රඥාව හුරුකරලා නැත්නම් හම්බවෙව්ව සම්පත්තිය එහාට මෙහාට කරගන්න ඕන වුනොත් නමුත් ඒකෙ දෝෂ දකින්නේ නැහැ.

දන් දීමෙන් භෞතික සම්පත් ලැබෙනවා. සිල් රැකීමෙන් ආත්මභාවයේ සුරක්ෂිත්භව ලැබෙනවා. භාවනාමය ප්‍රඥාව හුරුකලාම ලෝකේ තුළ ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාවත්, හම්බවෙව්ව වස්තූන්ගේ නොඇලී නොබැඳී ඒක විමුක්තිය පිණිස උපයෝගී කරගැනීමේ හැකියාවත් ලැබෙනවා. මේ තුන් නිමිත්ත යම්කිසි කෙනෙක් නිසිවිදියට නියම විදියට පුරණය කලොත් මේ ලෝකයේ එයාට දුක එන්න කිසිදු ක්ෂේත්‍රයක් ඉතුරු වෙන්නේ නැහැ. කෙනෙකුගේ ජීවිතයේ අර්ථ පරිපූර්ණ තැනකට යන්නයි බුදුරජාණන් වහන්සේ දානමය පුඤ්ඤකිරියවත්වු, සීලමය පුඤ්ඤකිරියවත්වු, භාවනාමය පුඤ්ඤකිරියවත්වු කියන මේ තුන් නිමිත්ත පෙන්නල තියෙන්නේ.

ඉතින් ඕගොල්ලන්ට ඕගොල්ලොම දත යුතුයි ඕගොල්ලන්ගේ ජීවිතේ ඕගොල්ලොන්ට ඕනේ කොටසක් නම් කොටසක් විතරක් කරන්න පුළුවන්. සම්පූර්ණ, පරිපූර්ණ ජීවිතයක් අවශ්‍යනම් ඕගොල්ලන්ට දන් දෙන්නත් වෙයි. සිල් රකින්නත් වෙයි. භාවනා කරන්නත් වෙයි. බුද්ධාධි සත්පුරුෂයන් වහන්සේලා යමක් ජීවිතයට හිත පිණිස, සැප පිණිසයි කියල දේශනා කළා නම් ඒකෙන් ටිකක් අරගත්තා කියල, ටිකක් අයිත්තලා කියලා සියළුම දේ යහපත වෙන්නෙ නැහැ. ඒ පෙන්නපු සියළුම දේ ඒ විදියටම උදව්කර ගත්තොත් ඒ ජීවිතය; අර්ථ පරිපූර්ණ ජීවිතයක් වෙනවා. ඉතින් ඕගොල්ලන්ට දානමය පුඤ්ඤකිරියවත්වු, සීලමය පුඤ්ඤකිරියවත්වු, භාවනාමය පුඤ්ඤකිරියවත්වු කියන මේ ධර්මතා තුනේ අප්‍රමාදීව හැසිරෙන්න. ඒකාන්තයෙන්ම මේ ජීවිතයේදීම මේ තුන් නිමිත්තම ඕගොල්ලන්ට නිවනට උපනිශ්‍රිය වෙනවා. බැරිවීමකින් හෝ නිවන් දකින්න බැරිවුනොත් මේ ජීවිතයේදී, ඒකාන්තයෙන්ම නිවනම කෙලවරකොට, අමුර්තයම කෙලවරකොට, නිර්භයම කෙලවරකොට ඇති ඒ ක්ෂේම භූමිය සඳහාම ඔබලාට පාරමිතාවක් වෙනවා මිසක ඒකෙන් බයවෙන්න එපා සසර දික්වෙන්නෙ නැහැ.

සසර දික්වෙන්නේ මේ වගේ ධර්මයන් ගැන නුවණ නැතිකම නිසයි. නුවණක් තියෙන කෙනාට කුසලය ගැන කවර කතාද අකුසලයවත් සසර දික්කරන්නේ නැහැ. දැඩි අකුසලයක්, දැඩි රාග සිතක් දැන් ඔබට ඇතිවුනොත් ඔබ නුවණක් තියෙනවා නම් “අනේ මේ රාග සිතක් මා තුල ඇතිවුනා නේද..?” කියලා හඳුනාගෙන ඒ නිමිත්තේ අසුභ සංඥාවෙන් බලල රාග සිත නැතිකරලා ඒකම ඔබ නිවනට උපකාරයක් කරගන්නවා. ඔබට තරහ සිතක් ඇතිවුනොත් මේ මොහොතේදී ඒක අකුසලයක්. “අනේ මේ තරහ සිත කියන එක අකුසලයක්” කියලා ඉවරවෙලා ඒ තරහ සිත උපයෝගී කරගෙනම ඔබ මෙමතී භාවනාව පුරල කුසල් සිතක් උපදවල නිවන් දකිවි. ඒ නිසා ඔබට උපදින රාග, ද්වේශ, මෝහවත් සසර දික්කරවන්නෙ නැහැ නුවණක් තියෙනවා නම්.

ඉතින් නුවණ නැතිකම නිසයි සසර දික්වෙන්නේ මිසක් කුසල - අකුසලය නෙමෙයි කියන එකත් පැහැදිලි කරලා මේ ත්‍රිවිධ පුඤ්ඤකිරියවස්තූන් තුල අප්‍රමාදීව හැසිරිලා මේ බුද්ධෝත්පාද කාලයේ මනුස්ස ජීවිතයත්, සද්ධර්මයත් ලැබුණු මේ වෙලාවේදී ඔබේ ජීවිතයට යහපතක් කරගන්ට ඔබට ශක්තිය, ධෛර්ය ලැබේවා ...!

සාදු ...! සාදු ...! සාදු ...!

ධර්ම දේශනය නිමාවිය.



ඉතින් පින්වතුන් හිතනවා නම් බුදුහාමුදුරුවන්ගේ ධර්මය අපේ ජීවිතයේ දුක නිවන්න සමත් වෙන්නේ නැතිවෙයි කියලා ඒක වැරදියි. අපි මේ ධර්මය හඳුනාගෙන තියෙන ආකාරය වැරදියි. බුදුහාමුදුරුවෝ දේශනා කලේ පින්වතුන්ගෙන් මගෙන් ජීවිතවල තියෙන දුක අයින් කරන්න මේ ජීවිතයේම මිසක මරණෙන් පස්සේ ලැබෙන විමුක්තියක් ලබාදෙන්න නෙමෙයි. ඒ නිසා මේ අවස්ථාවේදී මම මතක් කරනවා දුර්ලභ බුද්ධෝත්පාද කාලය ලැබුණු වෙලාවේදී , මනුෂ්‍ය ජීවිතය ලැබුණු වෙලාවේදී, සද්ධර්මයේ ආලෝකය අපි කරා ලැබුණු වෙලාවේදී මේකෙන් ප්‍රයෝජනයක් ගන්න කියලා.

ඉතින් එහෙම ගන්න නම් පින්වතුන්, මේ වගේ දානාදී කුසල ධර්ම කරමින් දානයේ පුඤ්ඤකිරියවස්තුත් පූර්ණය කරන්නට ඕනේ. ජීවිතයේ හිස් නොවුණු, වඳ නොවුණු, විපල නොවුණු ජීවිතයක් හදාගන්න නම් දානාදී කුසල ධර්ම සිද්ධ කරන්නත් ඕනේ. ඉඩ ලැබෙන විදියට සිලාදී ගුණ-ධර්ම පුරන්නත් ඕනේ. ඒ එක්කම භාවනාදී ගුණ-ධර්මයත් පුරුදු-පුහුණු කරන්නත් ඕනේ.